

ZESTAW NR 1

1. Prokurator Rejonowy w N. skierował do Sądu Rejonowego w N. wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy przeciwko Edwardowi M., zarzucając mu, że w dniu 30 marca 2021 roku, ok. godziny 11.05, w miejscowości G., kierował motorowerem marki PIAGGIO, w stanie nietrzeźwości, przy stwierdzeniu I badanie - 0,68 mg/l, II badanie - 1,14 mg/l, III badanie - 1,05 mg/l, alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie o sygn. akt VI K 21/03, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. czyn z art. 178a § 4 k.k. Zawiadomienie o posiedzeniu oskarżony odebrał osobiście 22.06.2021 r. Zmarł jednak 27.07.2021 r. Sąd, nie mając informacji o zgonie oskarżonego wydał wyrok zgodny z wnioskiem prokuratora 20.10.2021 r. Apelacja prokuratora od tego wyroku wpłynęła 16.11.2021 r. z podniesieniem zarzutu obrazy prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 kt 5 k.p.k. polegającą na wydaniu wyroku skazującego w sytuacji, gdy postępowania należało umorzyć, albowiem oskarżony zmarł przed datą wydania orzeczenia, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Do apelacji prokurator załączył odpis aktu zgonu oskarżonego.

Opisz dalszy tok postępowania. Czy apelacja prokuratora jest dopuszczalna?

Czy sąd I instancji w takiej sytuacji może sam umorzyć postępowanie zakończone nieprawomocnym wyrokiem?

2. W dniu 07.06.2021 r. do Sądu Rejonowego w W. wpłynęło pismo obwinionego Mirosława A. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w sprawie II W 234/21. W uzasadnieniu wniosku obwiniony podniósł, że jego dochody miesięczne wynoszą 604 zł i nie stać go na opłacenie adwokata prywatnie. Sąd, postanowieniem z dnia 08.06.2021 r. wniosku obwinionego nie uwzględnił i wskazał, że oświadczenie obwinionego nie jest rzetelne, co do jego niemożliwości ustanowienia sobie obrońcy, tym bardziej, że stawka minimalna za obronę przed sądem rejonowym w sprawie o wykroczenie wynosi 360 zł, a nie ma innych okoliczności, które wyznaczenie obrońcy by uzasadniały. W szczególności z akt sprawy nie wynika, by dobro wymiaru sprawiedliwości było zagrożone z tego powodu, że obwiniony nie ma obrońcy z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy na postanowienie sądu o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla obwinionego przysługuje zażalenie? Jeśli tak, to do jakiego sądu? Jeśli nie, to jak należy postąpić z zażaleniem w razie jego wniesienia?

3. Do Sądu Rejonowego w S. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Wiktorii M. (lat 16), której zarzucono, że w dniu 07.11.2019 r., podczas zatrzymania przez funkcjonariuszy Policji i przeprowadzonej kontroli podręcznego bagażu, posiadała przy sobie w torebce, wbrew ustawie, środek odurzający w postaci marihuany, przechowywanej w 3 woreczkach foliowych o łącznej wadze 1,009 g brutto, tj. czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a nadto w tym samym czasie i miejscu przebywała w stanie nietrzeźwości. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia dopuściła się zarzucanego jej czynu karalnego i demoralizacji w sposób wyżej opisany oraz zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci 3 woreczków z zawartością suszu roślinnego i 2 szklanych lufek – poprzez ich zniszczenie, a nadto kosztami postępowania obciążył solidarnie jej rodziców.

Czy sąd rodzinny mógł umorzyć opisane postępowanie? Kiedy nieletni lub jego rodzice mogą być obciążeni kosztami postępowania? Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 2

1. Do Sądu Rejonowego w M. wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego w M. o przesłuchanie w charakterze świadka – małoletniego Dawida M., gdyż z ustaleń poczynionych w dochodzeniu wynika, że były podejmowane wobec niego takie czynności przez podejrzanego Edwarda M., które mogą wyczerpywać znamiona przestępstwa z art. 200 § 1 k.k.
Sąd wyznaczył posiedzenie, ale sędzia referent zorientował się, że podejrzany nie ma obrońcy. Wyznaczono więc podejrzanemu obrońcę z urzędu. Wyznaczonego obrońcę zawiadomiono o terminie wyznaczonego posiedzenia w przedmiocie przesłuchania świadka – telefonicznie z uwagi na krótki termin.
Oceń zaistniałą sytuację. Czy procedowanie w sprawie wyznaczenia obrońcy było prawidłowe. Kto i w jakiej formie podejmuje decyzję o wyznaczeniu obrońcy z urzędu w opisaney sytuacji? Czy decyzja ta podlega zaskarżeniu, a jeśli tak, to do jakiego organu?
2. W dniu 21.08.2020 r. Monika S. została ukarana mandatem karnym za czyn z art. 80a § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegający na niezłożeniu w terminie do 27.07.2020 r. do Urzędu Skarbowego w N. informacji podsumowującej (VAT-UE) za czerwiec 2020 r. w imieniu Grzegorza R. Jak jednak ustalono, w przypadku podatnika Grzegorza R. nie wystąpił obowiązek złożenia informacji podsumowującej VAT-UE za czerwiec 2020 r. Do sądu wpłynął wniosek Moniki S. o uchylenie nałożonego na nią prawomocnego mandatu karnego. Sąd dysponował zbieżnym stanowiskiem ukaranej i Urzędu Skarbowego, że prawomocny mandat karny, którym nałożono karę grzywny, został wymierzony za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie skarbowe.
**Czy w zaistniałej sytuacji sąd mógł nie uchylić prawomocnego mandatu karnego nałożonego przez Urząd Skarbowy na Monikę S.?
Czy na uchylenie mandatu służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?**
3. Sąd Rejonowy w N. prawomocnym wyrokiem ukarał Mardana S. (obywatela Turcji) za czyn z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i in. – grzywną w kwocie 2.000 zł. Wyrok uprawomocnił się w dniu 19.03.2020 r. Po uprawomocnieniu się wyroku ukarany został wezwany do uiszczenia grzywny, lecz grzywny tej nie uiszczył. Postanowieniem Sądu Rejonowego w N. z 25.01.2021 r., ww. grzywna została zamieniona ukaranemu na pracę społecznie użyteczną, polegającą na wykonywaniu przez 2 miesiące pracy w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. Ukarany nie stawił się u kuratora celem ustalenia miejsca wykonywania tej kary – mimo wezwania go do stawiennictwa, a niestawiennictwa swego nie usprawiedliwił. W dniu 27.04.2021 r. doszło do wszczęcia na wniosek kuratora postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary aresztu wobec ukaranego.
**Kiedy sąd może zarządzić wykonanie zastępczej kary aresztu wobec ukaranego?
Jaki wymiar kary zastępczej aresztu mógłby zostać orzeczony w opisanym wypadku?
Zaproponuj ten wymiar i wskaż sposób jego obliczenia.**

ZESTAW NR 3

1. Adwokat Szczepan G. został wyznaczony obrońcą z urzędu podejrzanego Stanisława W. na etapie postępowania przygotowawczego, na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 81 § 1 k.p.k. Do postępowania zgłosił się jednak obrońca z wyboru, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo w tym zakresie. Prokurator Rejonowy w O. skierował do sądu wniosek w przedmiocie cofnięcia wyznaczenia obrońcy z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację. W jakiej formie zapada decyzja sądu? Czy jest ona zaskarżalna?

Czy w razie cofnięcia wyznaczenia obrońcy z urzędu – obrońcy takiemu należy się wynagrodzenie?

2. Sąd Rejonowy w Z. postanowieniem z dnia 30.09.2019 r. wydanym na posiedzeniu, umorzył postępowanie karne przeciwko obwinionego Jerzemu S., na podstawie art. 62 § 1 i 2 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w., o czyn z art. 124 § 1 k.w. Obwiniony był obecny na posiedzeniu i przy ogłaszaniu ww. postanowienia wraz z pouczeniem, że służy mu na nie zażalenie do Sądu Okręgowego w Z. w terminie 7 dni od daty ogłoszenia postanowienia. 30 września 2019 r., jeszcze w trakcie narady sądowej, został złożony wniosek obwinionego zatytułowany „Wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku” ze wskazaniem, że wniosek dotyczy „całości wyroku”. Postanowienie to zostało doręczone oskarżycielce posiłkowej i Policji z pouczeniem, że służy na nie zażalenie do Sądu Okręgowego w Z. w terminie zawitym (tzn. nieprzekraczalnym) 7 dni od daty doręczenia postanowienia. Postanowienie o umorzeniu zostało także doręczone obwinionemu, przy uwzględnieniu jego pisemnego wniosku – w dniu 21.10.2019 r. W dniu 25.10.2019 r. obwiniony zapoznał się z aktami sprawy i wykonał sobie fotokopie określonych kart. W dniu 28.10.2019 r. obwiniony złożył zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania, kierując je do Sądu Okręgowego w Z.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy obwiniony złożył swe zażalenie w terminie? Jeśli nie, to jak należy z tym zażaleniem postąpić?

3. Sąd Rejonowy w M. prawomocnym wyrokiem ukarał Roberta K. za czyn z art. 87 § 1a kw i inne – grzywną w kwocie 1.000 zł. Po uprawomocnieniu się wyroku ukarany został wezwany do uiszczenia grzywny, lecz grzywny tej nie uiścił. Postanowieniem Sądu Rejonowego w M. z 11.02.2021 r., ww. grzywna została zamieniona ukaranemu na pracę społecznie użyteczną, polegającą na wykonywaniu przez 2 miesiące pracy w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. Ukarany nie stawił się u kuratora celem ustalenia miejsca wykonywania tej kary – mimo wezwania go do stawiennictwa, a wezwania dwukrotnie nawet nie odebrał. W dniu 30.06.2021 r. doszło do wszczęcia na wniosek kuratora postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary aresztu wobec ukaranego.

Czy sąd może rozpoznać wniosek kuratora, jeśli ukarany nie odebrał dwukrotnie zawiadomienia o posiedzeniu?

Kiedy sąd może zarządzić wykonanie zastępczej kary aresztu wobec ukaranego?

Jaki wymiar kary zastępczej aresztu mógłby zostać orzeczony w opisanym wypadku?

Zaproponuj ten wymiar i wskaż sposób jego obliczenia.

ZESTAW NR 4

1. W dniu 10.08.2021 r. do Sądu Rejonowego w P. wpłynęło pismo oskarżonego Norberta K. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w sprawie o czyn z art. 279 § 1 k.k. i inne. W uzasadnieniu swego wniosku oskarżony podniósł, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania sobie i jego rodziny. Nadto wskazał, że utrzymuje się z oszczędności, jest bezrobotny, a jego żona mało zarabia. Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 07.09.2021 r. nie uwzględnił wniosku oskarżonego i wskazał m.in., że samo podanie, iż oskarżony utrzymuje się z oszczędności nie jest wystarczające, bo nie wiadomo tak naprawdę, ile tych oszczędności jest, a przecież oskarżony sam podaje, że ma do zapłacenia na rzecz Urzędu Skarbowego kwotę rzędu 50.000 zł, a nadto, że sprawa oskarżonego, który przyznaje się do zarzuconych mu czynów ma nieskomplikowany charakter i może być zakończona na pierwszym terminie.

Oceń zaistniałą sytuację.

W jakiej formie zapada decyzja sądu? Czy jest ona zaskarżalna?

2. Mariusz H. został uznany winnym trzech wykroczeń skarbowych z art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 7.000 zł. Grzywna ta została skazanemu prawomocnie zamieniona na pracę społecznie użyteczną, która ma być wykonywana przez 3 miesiące w wymiarze 10 godzin w stosunku tygodniowym. Obrońca skazanego złożył wniosek o uchylenie ww. postanowienia i rozłożenie skazanemu grzywny na raty, bo podjął on zatrudnienie. Tymczasem sąd ustalił, że skazany z orzeczonej grzywny nie uiścił ani złotówki, a z akt nie wynika jego stałe zatrudnienie gdziekolwiek.

Oceń zasadność wniosku obrońcy o uchylenie postanowienia o zamianie grzywny na pracę społecznie użyteczną i rozłożenie grzywny na raty.

Czy postępowanie w przedmiocie rozłożenia grzywny na raty może być sposobem na uniknięcie wykonania pracy społecznie użytecznej?

Jaką decyzję powinien podjąć sąd?

3. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Szymona K. (lat 13), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego i demoralizację poprzez to, że:
- w dniu przed 09.10.2020 r., na terenie Zespołu Szkół, naśladując szczekanie psa, znieważył podczas pełnienia obowiązków służbowych i w związku z nimi, funkcjonariusza Policji Roberta K., tj. czyn z art. 226 § 1 k.k.;
 - w roku szkolnym 2020/2021, jako uczeń VII klasy Zespołu Szkół sprawia problemy wychowawcze w ten sposób, że nie respektuje norm i zasad ogólnospołecznych, przeszkadza w prowadzeniu lekcji, nie pracował na zajęciach, używa wulgaryzmów, wyśmiewa się z uczniów, lekceważył nauczycieli, notorycznie huśtał się na krześle aż do jego uszkodzenia, tj. zachowania świadczące o demoralizacji.
- Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny z art. 226 § 1 k.k. i dopuścił się ww. opisanej demoralizacji oraz zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto nie obciążył rodziców nieletniego kosztami postępowania przed sądem w I instancji.

Czy sąd rodzinny mógł zastosować surowszy środek wychowawczy?

Czy rodzice nieletniego mogą być obciążeni kosztami postępowania przed sądem w II instancji?

Czy prokurator może zaskarżyć nie obciążenie rodziców nieletniego kosztami postępowania?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 5

1. W dniu 30.11.2018 r. do Sądu Rejonowego w R. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Sebastianowi G. – oskarżonemu o czyn z art. 177 § 1 k.k., popełniony na szkodę m.in. Macieja B. Termin rozprawy został wyznaczony na 25.01.2019 r. W dniu 14.12.2018 r. do sądu wpłynął wniosek pokrzywdzonego Macieja B. o wyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu swego wniosku pokrzywdzony podniósł, że boi się, że po urazie psychicznym może być zdenerwowany podczas rozprawy i potrzebuje osoby, która będzie go reprezentować, że ma niskie dochody z umowy o dzieło, że pozostaje na wyłącznym utrzymaniu rodziców, że czuje się bezradny i pokrzywdzony. Sąd postanowieniem z dnia 07.01.2019 r. wniosku pokrzywdzonego nie uwzględnił.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy na postanowienie sądu o odmowie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu dla pokrzywdzonego przysługuje zażalenie? Jeśli tak, to do jakiego sądu? Jeśli nie, to jak należy postąpić z zażaleniem w razie jego wniesienia?

2. Do Sądu Rejonowego w N. wpłynęło pismo obwinionej Danuty F. o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w sprawie o czyn z art. 66 § 1 pkt 1 k.w. W uzasadnieniu wniosku obwiniona podniosła, że jest w ciężkiej sytuacji materialnej, ma małe dochody i utrzymuje się z renty socjalnej, ma duże opłaty (węgiel, światło, woda, gaz, kanalizacja, śmiecie, opał, podatek, telefon, leki, środki chemiczne), utrzymuje się sama, rodzeństwo żyje swoim życiem, a rodzice już nie żyją. Rozpoznając wniosek obwinionej ustalono, że nie jest ona osobą samotną i pozostaje na utrzymaniu konkubenta, nie posiada nikogo na utrzymaniu.

Oceń zasadność wniosku obwinionej.

Jaką formę przybiera decyzja w przedmiocie rozpoznania jej wniosku? Czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Do Sądu Rejonowego w U. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Emilii R. (lat 16), celem ustalenia, czy nieletnia dopuściła się czynu karalnego przez to, że:
- w dniu przed 04.09.2020 r., w dyskoncie odzieżowym zabrała w celu przywłaszczenia towar sklepowy w postaci sukienek o wartości 53 zł, czym działała na szkodę tego sklepu, tj. czyn z art. 119 § 1 k.w.; a nadto celem ustalenia, czy nieletnia wykazuje przejawy demoralizacji przez to, że:
 - w roku szkolnym 2019/2020, będąc uczennicą klasy I Technikum Gastronomicznego osiąga słabe wyniki w nauce, opuszcza godziny lekcyjne bez usprawiedliwienia.

Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny wszczął postępowanie wobec nieletniej, stwierdził, że nieletnia dopuściła się popełnienia ww. czynu karalnego oraz wykazuje przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto nie obciążył rodziców nieletniej kosztami postępowania przed sądem w I instancji, ani z tytułu zastosowania nadzoru kuratora.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Kiedy postępowanie w sprawie nieletniego wymaga przeprowadzenia rozprawy?

Czy prokurator może zaskarżyć nie obciążenie rodziców nieletniego kosztami postępowania?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 6

1. Adrian C. w postępowaniu sądowym przed sądem rejonowym miał ustanowionego obrońcę z urzędu, który go reprezentował. Wyrok z dnia 20.03.2019 r. wydany w sprawie uprawomocnił się w dniu 28.03.2019 r. W dniu 24.01.2020 r. do sądu wpłynęło pismo skazanego Adriana C. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do tej sprawy. W uzasadnieniu wniosku skazany podniósł, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i nie jest w stanie ponieść kosztów obrony. Ponadto podniósł, że wniosek jest uzasadniony tym, że nie jest w stanie brać czynnego udziału w postępowaniu, ponieważ odbywa karę pozbawienia wolności oraz brakiem wykształcenia. Skazany napisał też samodzielnie wniosek o przywrócenie mu terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu w ogóle otrzyma bieg, a jeśli tak, to jak sąd może taki wniosek rozpoznać?

Czy na decyzję w tej kwestii służy zażalenie?

2. Sławomir N. wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z 17.06.2013 r. został uznany winnym wykroczeń skarbowych z art. 77 § 3 k.k.s. i art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 2000 zł. Wyrok uprawomocnił się 25.06.2013 r. Sąd postanowieniem z dnia 12.12.2014 r. zamienił skazanemu ww. grzywnę na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 20 dni. Postanowienie to uprawomocniło się 19.02.2015 r. Skazany nie odbył w ogóle kary zastępczej, ani nie uiszczył grzywny. Jego dokumentacja została zwrócona przez zakład karny – z powodu uzasadnionego przypuszczenia, że nastąpiło przedawnienie wykonania kary.

Czy nastąpiło przedawnienie wykonania kary i jaki to powinno mieć skutek?

Czy do przedawnienia wykonania kary za wykroczenie skarbowe i za przestępstwo skarbowe dochodzi na takich samych zasadach?

3. Monika Z. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 02.06.2021 r. została skazana za czyn z art. 51 § 1 k.w. na karę ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu przez 1 miesiąc nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 15.09.2021 r. kurator zawodowy złożył wniosek o orzeczenie kary zastępczej wobec skazanej – wobec stwierdzenia, że uchyla się ona od orzeczonej kary ograniczenia wolności, bo nie stawiała się nawet do kuratora celem określenia miejsca wykonywania kary. Na posiedzeniu wykonawczym skazana zobowiązała się do kontaktu z kuratorem i podjęcia pracy w ramach orzeczonej kary. Okoliczności te nie były znane kuratorowi.

Czy sąd może nie uwzględnić wniosku kuratora?

Czy postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary zastępczej aresztu jest natychmiast wykonalne?

Jaki jest termin do jego zaskarżenia i od kiedy on biegnie?

ZESTAW NR 7

1. W dniu 21.05.2020 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek skazanej Elżbiety H. o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 98/19 tegoż sądu i wyznaczenie jej obrońcy z urzędu (i to konkretnego, wskazanego z imienia i nazwiska) w tej sprawie. W uzasadnieniu wniosku skazana podniosła, że nie stać ją na adwokata z wyboru i po wypadku drogowym nie jest w stanie samodzielnie się bronić. Sąd, postanowieniem z 25.05.2020 r. wniosku skazanej nie uwzględnił. Skazana złożyła na doręczone jej postanowienie zażalenie.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy zażalenie skazanej na odmowę wyznaczenia obrońcy z urzędu w ogóle otrzyma bieg, a jeśli tak, to jaki sąd może takie zażalenie rozpoznać?

Czy na odmowę wyznaczenia obrońcy w takiej sytuacji w ogóle służy zażalenie?

2. Sąd Rejonowy w B. wyrokiem nakazowym z dnia 4 grudnia 2020 r. wydanym na posiedzeniu, skazał obwinionego Bartłomieja W. za wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Odpis wyroku został doręczony obwinionemu w dniu 19 maja 2020 r. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu. W dniu 27 maja 2020 r. obwiniony złożył sprzeciw od ww. wyroku nakazowego.

Oceń terminowość wniesienia sprzeciwu przez obwinionego.

Jak należy z tym sprzeciwem postąpić?

W jakiej formie zapada decyzja?

Jeśli jest zaskarżalna, to do jakiego sądu?

3. Tomasz R. został skazany za czyn z art. 209 § 1a k.k. na karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. W wyroku tym skazany został zobowiązany do systematycznego łóżenia na utrzymanie syna Piotra R. W dniu 28.08.2020 r. kurator zawodowy złożył wniosek o zarządzenie kary zastępczej wobec skazanego – wobec stwierdzenia, że uchyla się on od nałożonego obowiązku. Sąd ustalił, że skazany odpracował znaczną część godzin z orzeczonej kary i to w wymiarze przekraczającym jej połowę. Nie okazał jednak kuratorowi dowodu systematycznego łóżenia na utrzymanie syna. Nie ustalono jednak, by posiadał stałe zatrudnienie lub nawet takie, które nie jest stałe, ale które pozwalałoby mu łożyć na utrzymanie syna.

Czy zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności jest obligatoryjne, czy fakultatywne?

Czy sąd działając z urzędu mógłby w opisanym przypadku zwolnić skazanego z odbywania reszty kary ograniczenia wolności?

ZESTAW NR 8

1. W dniu 15.10.2021 r. do Sądu Rejonowego w T. wpłynęło pismo skazanego Radosława Z. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w sprawie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności. W uzasadnieniu wniosku skazany podniósł, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Sąd nie uwzględnił wniosku skazanego i w wydanym postanowieniu wskazał, że wprawdzie skazany podaje, że osiąga stałe, choć nie wysokie dochody z zasiłku dla bezrobotnych, wskazuje, jakie ma wydatki, z kim mieszka w gospodarstwie domowym, że nie ma majątku, ale nie wskazuje - na jakim poziomie prowadzi życie. Okazuje się, że gdyby naprawdę na opłaty przedszkolne dzieci i związane z mieszkaniem przekazywał cały swój zasiłek dla bezrobotnych (600 zł), to na utrzymanie 4-osobowej rodziny pozostawałoby 800 zł (dochody żony skazanego), co przy obecnym poziomie cen i życia przeciętnej rodziny nie jest możliwe (wystarczające). Sąd wskazał też, że z akt sprawy nie wynika w szczególności, by dobro wymiaru sprawiedliwości było zagrożone z tego powodu, że skazany nie ma obrońcy z urzędu.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy zażalenie skazanego na odmowę wyznaczenia obrońcy z urzędu w ogóle otrzyma bieg, a jeśli tak, to jaki sąd jest właściwy do jego rozpoznania?

Czy zażalenie na odmowę wyznaczenia obrońcy w takiej sytuacji jest dopuszczalne?

2. Michał Ł. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 16.03.2015 r. został uznany winnym wykroczeń skarbowych z art. 56 § 4 k.k.s., art. 56 § 4 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 5.000 zł. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 24.03.2015 r. W lipcu 2018 r. sąd ustalił, że skazany uścił grzywnę tylko w części (350 zł), ale nie była orzeczona wobec niego jakakolwiek kara zastępcza za resztę grzywny.

Czy w sprawie tej można było orzec karę zastępczą, a jeśli tak, to jaką i na jakiej podstawie prawnej? Jeśli nie, to jaką decyzję procesową należało podjąć?

3. Do Sądu Rejonowego w W. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Szymona D. (lat 14), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego przez to, że:
- w dniu 08.12.2020 r., uporczywie nękał małoletniego Nikodema K. poprzez zamieszczanie na stronie internetowej portalu Facebook obraźliwych wpisów pod jego adresem, wysyłanie mu za pośrednictwem tego portalu obraźliwych treści, a w ubiegłym roku w trakcie zdalnych lekcji szkolnych za pomocą środków porozumiewania się na odległość wyciszał wypowiedzi małoletniego lub blokował mu dostęp do udziału w nich, wyśmiewał małoletniego w trakcie wspólnych treningów piłkarskich i prowokował, aby inne osoby także się z niego wyśmiewały, czym wzbudził u pokrzywdzonego uzasadnione poczucie poniżenia, zagrożenia i istotnie naruszył jego prywatność, tj. czyn z art. 190a § 1 k.k.

Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny umorzył postępowanie wobec nieletniego z uwagi na zastosowane wobec niego środki wychowawcze – w postaci zobowiązania do właściwego zachowania w szkole zgodnie z obowiązującymi zasadami, w postaci nadzoru kuratora i upomnienia.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Czy rodzice pokrzywdzonego mogą zaskarżyć orzeczenie sądu rodzinnego?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 9

1. W dniu 29.07.2021 r. do Sądu Rejonowego w U. wpłynęły akta postępowania sprawdzającego, w których zalega pisemne zawiadomienie Mariana B. o czynie z art. 231 § 1 k.k. oraz pisemny wniosek Mariana B. o wyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu. W dniu 18.11.2020 r. do Sądu Rejonowego w U. wpłynął kolejny wniosek Mariana B. o wyznaczenie dla niego pełnomocnika z urzędu – tym razem z załączonym oświadczeniem o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, z którego wynika m.in., że: z wnioskodawcą mieszka w gospodarstwie jakaś kobieta i dziecko, ale nie chce on podać ich danych ze względów bezpieczeństwa; wnioskodawca nie ma majątku nieruchomego i ruchomego, ani wiarygodności; wnioskodawca jest bezdomnym i nie ma wiedzy na temat dochodów i źródeł utrzymania siebie i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym; wnioskodawca jest inwalidą I grupy, mieszka „pod chmurką”, nie ma pieniędzy na zakup żywności, leków, obuwia, na żadne opłaty sądowe; dobry adwokat jest mu niezbędny do prowadzenia tej sprawy. Sąd, postanowieniem z 03.12.2021 r. wniosku pokrzywdzonego Mariana B. – nie uwzględnił, podnosząc m.in., że wnioskodawca zataja z sobie znanych powodów ważne informacje na temat stanu rodzinnego i majątkowego (nie chce ich ujawnić) albo przekazuje informacje niedorzeczne (jak o „zamieszkiwaniu pod chmurką” – przy wskazywaniu, że mieszka pod określonym adresem).

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy na postanowienie sądu o odmowie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu dla pokrzywdzonego przysługuje zażalenie? Jeśli tak, to do jakiego sądu? Jeśli nie, to jak należy postąpić z zażaleniem w razie jego wniesienia?

2. Sąd Rejonowy w C. wydał wyrok nakazowy w sprawie o czyn z art. 77 § 1 k.w. przeciwko obwinionemu Wojciechowi D., którego obrońca wniósł w terminie sprzeciw od tego wyroku. Doprowadziło to do wyznaczenia terminu rozprawy. Na dwa tygodnie przed rozprawą wpłynęło pismo obwinionego, że cofa on sprzeciw swego obrońcy.

Jakie czynności należało podjąć wobec cofnięcia sprzeciwu od wyroku nakazowego?

Z jaką datą wyrok nakazowy, od którego cofnięto sprzeciw, staje się prawomocny?

3. Do Sądu Rejonowego w Z. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Adama S. (lat 14), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego przez to, że:

- w dniu 17.05.2021 r., bliżej nieokreślonym miejscu, ze skutkiem w Kluczborku, za pośrednictwem sieci Internet, podając się za Marcina Krakowskiego i nie mając zamiaru wywiązania się z umowy sprzedaży towarów, doprowadził Nikołą S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 150 zł, czym działał na szkodę pokrzywdzonej Nikoli S., tj. czyn z art. 286 § 1 k.k.

Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny stwierdził, że nieletni dopuścił się popełnienia ww. czynu karalnego, a nadto zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia, a nadto nie obciążył rodziców nieletniej kosztami postępowania przed sądem w I instancji.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Czy pokrzywdzona może zaskarżyć orzeczenie sądu rodzinnego i domagać się surowszego środka wychowawczego?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 10

1. W sprawie z oskarżenia prywatnego o czyn z art. 157 § 2 k.k. wpłynął pisemny wniosek dowodowy obrońcy oskarżonego Arkadiusza S. o przeprowadzenie dowodu z zespołu biegłych z zakresu medycyny sądowej, psychiatrii i psychologii – dla wykazania niewiarygodności pokrzywdzonego, a nadto o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań wariograficznych – co do oskarżonego, pokrzywdzonego i świadka Bartłomieja T., dla ustalenia, kto w tej sprawie mówi prawdę. Na rozprawie obrońca oświadczył, że podtrzymuje wniosek dowodowy złożony na piśmie, wnosząc o przeprowadzenie wskazanych dowodów przez sąd. Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o oddalenie obu wniosków obrońcy.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jaką decyzję powinien podjąć sąd? Zaproponuj rozstrzygnięcie.

2. Krystyna W. wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 20.12.2017 r. została uznana winną wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazana na karę grzywny w wymiarze 4.000 zł. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 30.12.2017 r. Do kwietnia 2021 r. skazana nie uiściła grzywny w żadnej części, ani nie była orzeczona wobec niej jakakolwiek kara zastępcza za tą grzywnę.

Czy w sprawie tej można było orzec karę zastępczą, a jeśli tak, to jaką i na jakiej podstawie prawnej? Jeśli nie, to jaką decyzję procesową należało podjąć?

Czy do przedawnienia wykonania kary za wykroczenie skarbowe i za przestępstwo skarbowe dochodzi na takich samych zasadach?

3. Grzegorz B. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę pozbawienia wolności 10 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat. Ponadto Sąd oddał skazanego w okresie próby pod dozór kuratora i zobowiązał go do zapewnienia spokojnego bytu żonie, a nadto powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Wyrok ten uprawomocnił się 08.11.2019 r. W dniu 04.01.2021 r. kurator zawodowy złożył wniosek o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec Grzegorza B. – na podstawie art. 173 § 2 pkt 8 k.k.w w zw. z art. 75 § 1a k.k. w zw. z art. 12d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W uzasadnieniu kurator wskazał, że skazany w okresie próby nie zmienił swojego zachowania, nadal nadużywa alkoholu, pod jego wpływem ubliża żonie, grozi jej pozbawieniem życia oraz podpaleniem domu, popychał małoletniego syna. Był raz zatrzymany i osadzony na policji. Została założona kolejna Niebieska Karta.

Czy możliwe jest rozpoznanie wniosku kuratora bez udziału skazanego w posiedzeniu?

Czy skazanego się zawiadamia o posiedzeniu, czy się go na nie wzywa?

W razie uwzględnienia wniosku kuratora – od kiedy postanowienie jest wykonalne?

ZESTAW NR 11

1. Do Sądu Rejonowego w O. wpłynęła odezwa Sądu Rejonowego w K. o udzielenie pomocy sądowej poprzez przesłuchanie świadka Andrzeja G. – zamieszkałego na obszarze działania Sądu Rejonowego w O. Odezwa ta nie została podpisana przez sędziego. Nadto – do odezwy tej została załączona kserokopia części aktu oskarżenia przeciwko Pawłowi L., wniesionego w sprawie Prokuratury Rejonowej w K. Sąd Rejonowy w O. wydał postanowienie, w którym zwrócił odezwę Sądu Rejonowego w K. o udzielenie pomocy sądowej w celu uzupełnienia, poprzez:

- podpisanie jej przez przewodniczącego posiedzenia lub rozprawy;
- załączenie uwierzytelnionej kserokopii lub odpisu aktu oskarżenia przeciwko Pawłowi L.

Oceń zaistniałą sytuację i trafność zwrócenia odezwy sądowi wzywającemu o udzielenie pomocy.

2. Komenda Powiatowa Policji w N. zwróciła się do miejscowego sądu rejonowego z wnioskiem o orzeczenie zatrzymania prawa jazdy Grzegorzowi G. z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Wniosek ten nie został w żaden sposób uzasadniony. Sąd nie uwzględnił wniosku Policji, postanawiając nie zatrzymywać przekazanego mu prawa jazdy i zwrócić je właścicielowi. Sąd uznał, że załączona do wniosku notatka urzędowa nie jest materiałem dowodowym na tyle doniosłym, aby w sposób jednoznacznie ocenić, czy ewentualne naganne zachowanie kierowcy na drodze spowodowało zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w stopniu uzasadniającym zastosowanie przez sąd art. 86 § 3 k.w., który przewiduje możliwość (fakultatywnie) orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów na czas nie krótszy niż 6 miesięcy.

Oceń trafność i zasadność wydanego orzeczenia.

Czy na postanowienie o odmowie zatrzymania prawa jazdy służy Policji zażalenie?

Jeśli nie, czy konieczne jest sporządzenie uzasadnienia takiej odmowy?

3. Piotr T. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt i za to skazany na karę łączną pozbawienia wolności 1 roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Wyrok ten uprawomocnił się 17.09.2016 r. Jak wynika z odpisu wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 26.07.2018 r., ten sam Piotr T. został skazany prawomocnie na karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 miesięcy – za czyn z art. 35 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt popełniony w okresie od 24-27 marca 2018 r. Kurator złożył wniosek o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszanej.

Jaki charakter ma zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności w opisanym przypadku - obligatoryjny, czy fakultatywny?

Czy skazanego się zawiadamia o posiedzeniu, czy się go na nie wzywa?

Od kiedy postanowienie jest wykonalne – w razie uwzględnienia wniosku kuratora?

ZESTAW NR 12

1. Przed Sądem Rejonowym w N. toczy się sprawa przeciwko Stefanowi B. o czyn z art. 62 § 2 k.k.s. i in. W sprawie został dopuszczony dowód z opinii sądowo-psychiatryczno-psychologicznej. Zgodnie z art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k. oskarżony obowiązany jest poddać się badaniom psychologicznym i psychiatrycznym. Oskarżony pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się na termin wyznaczonego badania i nie usprawiedliwił nieobecności, nawet jeśli napisał, że „przeprasza za to, że się nie zgłasza na wezwanie”. Sąd zarządził więc zatrzymanie oskarżonego i przymusowe doprowadzenie go za pośrednictwem Policji na jednorazowe badanie psychiatryczne z udziałem biegłego psychologa.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy na postanowienie sądu o zarządzeniu zatrzymania oskarżonego i przymusowym doprowadzeniu na badanie przysługuje zażalenie?

Jeśli tak, to komu i do jakiego sądu?

2. Bolesław K. wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 20.01.2021 r. została uznana winnym przestępstwa skarbowego z art. 77 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na 100 zł. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 28.01.2021 r. Do grudnia 2021 r. skazany nie uiścił grzywny w żadnej części, ani nie była orzeczona wobec niego jakakolwiek kara zastępcza za tą grzywnę.

Czy w sprawie tej można było orzec karę zastępczą, a jeśli tak, to jaką i na jakiej podstawie prawnej?

Czy do zamiany kary grzywny za wykroczenie skarbowe i za przestępstwo skarbowe na karę zastępczą dochodzi na takich samych zasadach?

3. Do Sądu Rejonowego w A. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Daniela K. (lat 15), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego z art. 208 k.k. poprzez to, że w okresie od 01.10.2020 r. do 06.11.2020 r. rozpijał małoletnie Gabrielę K. i Laurę K., dostarczając im alkohol i ułatwiając tym jego spożywanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny z art. 208 k.k., a nadto wykazuje przejawy demoralizacji poprzez lekceważenie obowiązków szkolnych, wagarowanie i spożywanie alkoholu oraz zastosował wobec niego środki wychowawcze w postaci zobowiązania do podjęcia nauki szkolnej, systematycznego uczęszczania do szkoły i nauki oraz powstrzymania się od spożywania alkoholu, a nadto w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto nie obciążył rodziców nieletniego kosztami postępowania, w tym również z tytułu ryczałtu za wykonywany środek wychowawczy.

Czy sąd rodzinny może zmienić środki wychowawcze, gdyby nieletni uchylał się od wykonania nałożonych na niego obowiązków?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

ZESTAW NR 13

1. Prokuratura Rejonowa w M. prowadzi śledztwo w sprawie o czyn z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 160 § 1 k.k. W toku postępowania zgromadzono m.in. dokumentację medyczną – po uprzednim zwolnieniu właściwych placówek służby zdrowia z obowiązku zachowania tajemnicy, w zakresie leczenia dotyczącego Jana Z. W dniu 30.09.2021 r. sądu wpłynął wniosek Prokuratora Rejonowego o zwolnienie m.in. lekarza medycyny Zbigniewa M., z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej w zakresie faktów objętych tajemnicą lekarską dotyczącą pacjenta Jana Z. W uzasadnieniu wniosku prokurator wskazuje, że w toku postępowania wywołano kompleksową opinię biegłych, a obecnie zachodzi konieczność przesłuchania w charakterze świadków lekarzy biorących udział w procesie leczenia pokrzywdzonego.

Jak wygląda procedowanie z wnioskiem prokuratora?

Czy sąd jest nim związany?

Czy posiedzenie jest jawne?

Jakie są przesłanki zwolnienia lekarza z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej w zakresie faktów objętych tajemnicą lekarską?

2. Łukasz W. jest podejrzany m. in. o to, że kierując motocyklem marki Honda, spowodował zagrożenie w ruchu drogowym inne niż kolizja, naruszył zakaz wyprzedzania na skrzyżowaniu i przejściu dla pieszych oraz nie zastosował się do znaku P-4 (linia podwójna ciągła). Są to wykroczenia z art. 86 § 1 k.w., art. 97 k.w. i art. 92 § 1 k.w. Sąd na wniosek Policji zatrzymał Łukaszowi W. prawo jazdy odebrane w dniu zdarzenia.

W jakim terminie sąd powinien zatrzymać prawo jazdy odebrane kierowcy przez Policję?

Czy przekroczenie tego terminu przez sąd może mieć jakieś negatywne skutki prawne dla sądu?

Czy na postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Do Sądu Rejonowego w B. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Roksany D. (lat 13), której zarzucono popełnienie czynu karalnego poprzez to, że w dniu przed 10.05.2021 r., w sklepie „Inter Marche” dokonała kradzieży jednej butelki wódki „Stock” i napoju „Pepsi” o łącznej wartości 30,38 zł, czym działała na szkodę tego sklepu, tj. czyn z art. 119 § 1 k.w.

Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia dopuściła się popełnienia ww. czynu karalnego, a nadto zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci upomnienia, a nadto nie obciążył matki nieletniej kosztami postępowania na rzecz Skarbu Państwa.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Kiedy postępowanie w sprawie nieletniego wymaga przeprowadzenia rozprawy?

Czy w rozprawie ma prawo wziąć udział przedstawiciel pokrzywdzonego sklepu?

Czy prokurator mógłby zaskarżyć nie obciążenie matki nieletniej kosztami postępowania?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

ZESTAW NR 14

1. Oskarżony Łukasz G. na rozprawie w dniu 3 listopada 2021 r. złożył do protokołu wnioski o wyłączenie sędziego referenta z tego powodu, że Franciszek F. jest wieloletnim pracownikiem lokalnej Policji, w związku z czym nie da się wykluczyć powiązań tej osoby z sądem. Sędzia referent w złożonym oświadczeniu podał, że nie widzi podstaw do wyłączenia go od udziału w sprawie, albowiem jego zdaniem nie istnieją okoliczności mogące wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, w szczególności nie zna żadnej osoby występującej w sprawie – ani oskarżonego, ani świadka Franciszka F. Zaznaczył, że nie zachodzi nadto przyczyna opisana w art. 40 § 1 k.p.k., prowadząca do wyłączenia go z urzędu.

Jaki organ rozpozna wnioski oskarżonego?

Czy na wydane postanowienie służy zażalenie?

Jak należy postąpić z ponownym wnioskiem o wyłączenie sędziego, opartym na tych samych przesłankach?

2. Sprawa Stefana B., oskarżonego o czyn z art. 62 § 2 k.k.s. i inne została skierowana z aktem oskarżenia do sądu z zastosowaniem postępowania w stosunku do nieobecnych. Na pierwszej rozprawie stawili się tylko obrońca z urzędu oskarżonego i oskarżyciel publiczny, który wniósł o zaniechanie stosowania procedury w stosunku do nieobecnych wobec ustalenia miejsca pobytu oskarżonego w kraju. Obrońca poparł stanowisko oskarżyciela publicznego, przy czym wniósł o doręczenie mu odpisu aktu oskarżenia, pouczenia dla oskarżonego i spowodowania, aby skutecznie stawiał się w sądzie w celu ewentualnego złożenia wyjaśnień.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy było możliwe zaniechanie stosowania postępowania w stosunku do nieobecnych, jeśli w toku postępowania przed sądem ustalono miejsce pobytu oskarżonego w kraju?

Jaki uwzględnienie wniosku oskarżyciela wpływa na przebieg rozprawy i potrzebę wyznaczenia obrońcy z urzędu?

3. Do Sądu Rejonowego w N. dnia 21 sierpnia 2020 r. wpłynął wniosek byłego już państwa członkowskiego Unii Europejskiej – Wielkiej Brytanii o przyjęcie do wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym wydanego przez Crawley Magistrates Court przeciwko Sylwii P., przy czym czyn wymienionej miał polegać na tym, że w dniu 12.10.2017 r., w Luton, była osobą, w której imieniu zarejestrowano pojazd, mianowicie pojazd silnikowy DU05WJJ, zgodnie z ustawą z 1994 r. o podatku i rejestracji pojazdów, w czasie, kiedy nie spełniał on wymogów ubezpieczenia na podstawie art. 144A ustawy z 1988 r. o ruchu lądowym. Sylwia P. stawiała się na posiedzenie i oświadczyła, że nie sprzeciwia się przyjęciu do wykonania orzeczenia brytyjskiego, o ile sprawa nie jest przedawniona i o ile czyn jej jest w ogóle ścigany w Polsce. Ponadto zauważyła, że Wielka Brytania nie jest już w Unii Europejskiej.

Czy i kiedy sąd polski można odmówić wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym, wydanego w państwie obcym?

Czy możliwe jest przyjęcie do wykonania orzeczenia wydanego poza obszarem UE?

ZESTAW NR 15

1. W Sądzie Rejonowym w R. zapadł prawomocny wyrok skazujący wobec oskarżonego Krzysztofa F., w sprawie o czyn z art. 160 § 2 k.k. W toku postępowania przygotowawczego prokurator zastosował wobec podejrzanego środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji i zakazu opuszczania kraju. Do chwili wydania wyroku środki te nie zostały uchylone.

Jak powinien postąpić sąd?

Czy na postanowienie o uchyleniu środka zapobiegawczego po wydaniu prawomocnego wyroku służy prokuratorowi zażalenie?

2. Do Sądu Rejonowego w I. wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w I. o zatrzymanie Marka G. i przymusowe doprowadzenie go do Komendy Powiatowej Policji w I. na przesłuchanie w charakterze świadka. Z załączonych do wniosku materiałów wynikało, że świadek Marek G. nie stawia się bez usprawiedliwienia na wezwania do Posterunku Policji i unika kontaktu z Policją. Tymczasem w prowadzonej sprawie jest on świadkiem istotnym.

Jaką decyzję wyda sąd (forma i treść)?

Czy decyzja ta jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

Czego w zażaleniu zatrzymany może się domagać?

3. Do Sądu Rejonowego w S. dnia 31 marca 2020 r. wpłynął wniosek państwa członkowskiego Unii Europejskiej – Holandii o przyjęcie do wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym (200 euro) wydanego przez Centraal Justitieel Incassobureau przeciwko Karolowi B. Orzeczenie takie podlega bowiem wykonaniu przez sąd rejonowy, w okręgu którego sprawca posiada mienie lub osiąga dochody, albo stałe lub czasowe miejsce pobytu. Karol B. przedłożył bankowe potwierdzenie uiszczenia kwoty 200 euro w sprawie oznaczonej tożsamym numerem, co sprawa holenderska przekazana sądowi polskiemu.

Czy i kiedy sąd polski można odmówić wykonania orzeczenia prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym, wydanego w państwie obcym?

Czy możliwe jest przyjęcie do wykonania orzeczenia wydanego w państwie unijnym mimo ewidentnego dowodu na to, że orzeczenie w zakresie kary o charakterze pieniężnym zostało wykonane?

ZESTAW NR 16

1. W dniu 20.08.2021 r. do sądu wpłynął akt oskarżenia przeciwko Sławomirowi G. oskarżonemu o czyny z art. z art. 223 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 226 § 1 k.k. Do aktu oskarżenia Prokurator Rejonowy w Nisku załączył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy – na zasadzie art. 335 § 2 k.p.k., przy czym z wniosku tego wynika, że oskarżyciel publiczny domaga się orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W sprawie tej został zastosowany wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, który do chwili wpłynięcia sprawy do sądu nie został uchylony.

Jak powinien postąpić sąd?

Czy na postanowienie o uchyleniu środka zapobiegawczego przed wydaniem wyroku służy prokuratorowi zażalenie?

2. Przed Sądem Rejonowym w D. toczyła się sprawa Andrzeja C. – oskarżonego o wykroczenia skarbowe z art. 77 § 3 k.k.s. i inne. Na rozprawie oskarżony nie stawił się, przy czym brak było doręczenia mu wezwania, którego nie podjęto w terminie mimo dwukrotnego awizowania, ale stwierdzono się, że pismo zostało wysłane tylko na adres zameldowania oskarżonego. Przedstawiciel Urzędu Skarbowego wniósł o odroczenie rozprawy celem prawidłowego wezwania oskarżonego na prawidłowe adresy, przy czym wniósł o wysłanie wezwań na wszystkie trzy adresy oskarżonego wynikające z akt sprawy, łącznie z adresem jego firmy, gdyż problemy z wezwaniem oskarżonego były już na etapie postępowania przygotowawczego. Sąd uwzględnił ten wniosek i rozprawę odroczył na podstawie art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy było możliwe prowadzenie rozprawy w zaistniałej sytuacji?

Czy odroczenie rozprawy było prawidłową decyzją?

Czy można wysyłać wezwania dla oskarżonego na wszystkie jego adresy wynikające z akt, w tym na adres jego firmy?

3. Do Sądu Rejonowego w C. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Adrianny S. (lat 14), której zarzucono wykazywanie przejawów demoralizacji poprzez to, że:

- w bez uzasadnionej przyczyny opuszczała zdalne zajęcia lekcyjne, nie uczyła, uzyskując wyniki poniżej jej możliwości edukacyjnych;
- nawiązała i utrzymywała relacje ze środowiskiem osób zdemoralizowanych;
- piła alkohol i paliła papierosy;
- w dniu 14.04.2021 r. wezwała bez uzasadnionego powodu Policję na interwencję.

Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia wykazała przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto nie obciążył ojca nieletniej kosztami postępowania na rzecz Skarbu Państwa, w tym również z tytułu ryczałtu za wykonywany środek wychowawczy.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Kiedy postępowanie w sprawie nieletniego wymaga przeprowadzenia rozprawy?

Czy prokurator mógłby zaskarżyć nie obciążenie ojca nieletniej kosztami postępowania?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

Czy nieletnia musi mieć obrońcę?

ZESTAW NR 17

1. Prokuratura nadzorowała postępowanie przygotowawcze w sprawie o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Postępowanie to zostało umorzone – wobec niecelowości orzeczenia kary wobec sprawcy, a także wobec znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu. W toku tego postępowania zabezpieczono dowody rzeczowe w postaci dwóch woreczków strunowych z suszem koloru zielonego. Prokurator złożył do właściwego sądu wnioski o orzeczenie ich przepadku – tytułem środka zabezpieczającego.

Czy w aktualnym stanie prawnym przepadek może być środkiem zabezpieczającym?

Jeśli nie, to czym jest?

Jak powinien i jak może rozpoznać wniosek prokuratora sąd?

Czy na wydane orzeczenie służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

2. Obwiniony Stanisław M., pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się termin badania wyznaczony w gabinecie lekarskim Oddziału Psychiatrii Szpitala Powiatowego w S. do biegłego lekarza psychiatrii i nie usprawiedliwił nieobecności. Tym samym uniemożliwił przeprowadzenie niezbędnego dla niniejszego postępowania dowodu z opinii sądowno-psychiatrycznej. W sposób bezprawny wpłynęło to na utrudnienie postępowania.

Jaki jest sposób na wyegzekwowanie stawienia obwinionego na termin badania?

W jakiej formie zapada decyzja i czy jest ona zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Do Sądu Rejonowego w D. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Aleksandra S. (lat 13), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego z art. 288 § 1 k.k. poprzez to, że w dniu 08.12.2018 r. umyślnie uszkodził poszycie zadaszenia amfiteatru na Centralnym Placu Zabaw, przecinając je maczetą, czym spowodował stratę o wartości 5.904 zł na szkodę Spółdzielni Mieszkaniowej.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni nie tylko popełnił czyn karalny z art. 288 § 1 k.k., ale też wykazuje przejawy demoralizacji poprzez to, że w roku szkolnym, będąc uczniem klasy VII, lekceważył obowiązki szkolne, zaniedbując naukę i wielokrotnie swoim zachowaniem zakłócał prawidłowy tok lekcji. Sąd zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru odpowiedzialnego rodziców, a nadto nie obciążył rodziców nieletniego kosztami postępowania, w tym również z tytułu ryczałtu za wykonywany środek wychowawczy.

Czy sąd rodzinny może zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni nadal wykazywał przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Jakimi środkami dyscyplinującymi sąd dysponuje wobec rodziców nieletniego, którzy nie wywiązują się z odpowiedzialnego nadzoru?

ZESTAW NR 18

1. Sąd Rejonowy w S. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. umorzył postępowanie karne przeciwko Januszowi B. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i inne oraz orzekł pobyt Janusza B. w zakładzie psychiatrycznym. Podstawą takiego rozstrzygnięcia była opinia biegłych lekarzy psychiatrów, z której wynikało, że podejrzany jest osobą chorą psychicznie. Biegli rozpoznali u niego schizofrenię w stadium zaostrzenia psychozy. Po 5 miesiącach pobytu podejrzanego w szpitalu psychiatrycznym biegli lekarze psychiatry oraz biegły psycholog zaopiniowali, że u Janusza B. stwierdzają istnienie objawów przewlekłej choroby psychicznej, tj. schizofrenii nieodróżnianej. Mimo stosowanego leczenia, w dalszym utrzymują się u niego objawy nastawień urojeniowych. W dalszym ciągu wymaga leczenia i pobytu w szpitalu psychiatrycznym i to w warunkach Oddziału Psychiatrii Sądowej o Wzmocnionym Zabezpieczeniu, ponieważ zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez niego podobnego czynu zabronionego. Pobyt na wolności Janusza B. stanowi poważne zagrożenie dla porządku prawnego.

Proszę omówić dalszy tok postępowania.

Jak często sąd rozstrzyga o dalszym stosowaniu środka zabezpieczającego?

Czy udział obrońcy w postępowaniu jest konieczny?

2. Przed Sądem Rejonowym w E. toczyła się sprawa Mariusza H. – oskarżonego o wykroczenia skarbowe z art. 57 § 1 k.k.s. Sąd uznał, że oskarżony nie jest prawidłowo wezwany (wobec odebrania wezwania przez dorosłego domownika Annę H.). Przedstawiciel Urzędu Skarbowego wniósł o odroczenie rozprawy celem prawidłowego doręczenia wezwania.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy w zaistniałej sytuacji było możliwe prowadzenie rozprawy?

Czy trafnie sąd uznał, że oskarżony nie jest prawidłowo wezwany?

Na czym polega prawidłowe doręczenie wezwania na rozprawę oskarżonemu oraz świadkowi?

3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 22.12.2015 r. Włodzimierz B. został skazany za czyn z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności. Postanowieniem Sądu Okręgowego w R. z dnia 29.10.2018 r. skazany został warunkowo zwolniony z odbycia reszty wyżej wymienionej kary pozbawienia wolności z wyznaczeniem warunkowym dwuletniego okresu próby i oddaniem go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego. Skazany 29.08.2019 r. złożył wniosek o wyrażenie mu zgody na zmianę miejsca stałego pobytu w związku z planowanym wyjazdem na granicę, wskazując jako miejsce docelowego pobytu konkretny adres w Wielkiej Brytanii.

Czy skazany w ogóle musiał prosić o zgodę jak w swoim wniosku, jeśli jego nowy adres znajdował się jeszcze na terenie UE?

Czy na postanowienie w przedmiocie wyrażenia takiej zgody przysługuje komuś zażalenie?

ZESTAW NR 19

1. Piotr D. został oskarżony z art. 234 k.k. i art. 233 § 1 k.k. W dniu 21 kwietnia 2021 r. sędzia Bożena D. złożyła oświadczenie, z którego wynika, iż wnosi ona o wyłączenie jej od udziału w sprawie oskarżonego Piotra D., ponieważ przed Sądem Okręgowym w Przemyślu toczy się postępowanie z powództwa Piotra D. przeciwko niej o ochronę dóbr osobistych, a okoliczności te były podstawą do wyłączenia jej od prowadzenia innych spraw Piotra D.

Z jakich powodów i w jakim trybie sędzia może być wyłączony od udziału w sprawie karnej?

Czy sam tego może żądać, a jeśli tak, to kto jego żądanie rozpoznaje?

Czy na wydane postanowienie służy zażalenie?

2. Sąd Rejonowy w D., po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29.09.2021 r. sprawy Daniela D. – obwinionego o wykroczenie z art. 84 k.w., na żądanie sędziego Bożeny L. – w przedmiocie wyłączenia sędziego – na podstawie art. 16 § 1 k.p.w. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. wyłączył ww. sędziego od udziału w sprawie przeciwko Danielowi D.

W jakiej formie sąd rozpoznał żądanie sędziego o wyłączenie go od udziału w sprawie?

Czy podjęta decyzja wymaga uzasadnienia i czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Józef C. został uznany winnym występku z art. 157 § 2 k.k. i została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na 10 zł. Ponadto sąd orzekł wobec skazanego środek kompensacyjny tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 500 zł na rzecz pokrzywdzonego Roberta K. oraz rozstrzygnął o kosztach procesu. Ww. karę skazany wykonał w całości w dniu 11.01.2018 r. W dniu 04.12.2019 r. skazany złożył wniosek o zatarcie skazania wynikającego z ww. wyroku. Wniosek swój uzasadnił uiszczeniem grzywny, jak i zadośćuczynienia, jak też tym, że od czasu skazania przestrzegał porządku prawnego i nie był karany sądownie za przestępstwa lub wykroczenia. Wskazał też, że nie toczą się wobec niego żadne postępowania oraz że przestrzega zasad współżycia społecznego. Tymczasem z akt nie wynikało, by skazany uiszczył świadczenie na rzecz pokrzywdzonego. Skazany przedłożył wprawdzie na tą okoliczność dowód pt. „Zajęcie wierzytelności” z załączoną kserokopią obciążenia jego konta kwotą łączną 1.880 zł, ale z kwoty tej nie wynika – z jakiego tytułu została ona ściągnięta z poborów skazanego i co się z nią stało.

Czy w opisanej sytuacji wniosek skazanego mógłby zostać uwzględniony?

W jaki sposób i kiedy może dojść do zatarcia skazania na grzywnę?

Czy na postanowienie w przedmiocie zatarcia skazania przysługuje zażalenie?

ZESTAW NR 20

1. obrońca oskarżonego Zbigniewa P. w dniu 8 listopada 2018 r. na rozprawie złożył pisemny wniosek o wyłączenie sędziego Doroty B. od udziału w sprawie II K 376/16 Sądu Rejonowego w N. We wniosku obrońca wskazał m.in., że zdaniem obrony prowadzone postępowanie jest prowadzone w sposób tendencyjny, uniemożliwiający obrońcy wykazanie okoliczności podważających złożony w sprawie akt oskarżenia.

Czy w razie wystąpienia okoliczności mogących rodzić wątpliwości co do obiektywizmu sędziego referenta przewidziana jest procesowa droga do wykluczenia tych obaw, a jeśli tak, to w jakim trybie?

Czy fakt oddalenia wniosku dowodowego może powodować wątpliwość co do bezstronności sędziego w prowadzonym postępowaniu?

Czy strona lub inni uczestnicy procesu, zwłaszcza kwalifikowani, mogą mieć wpływ na wybór sędziego referenta do swojej sprawy?

2. Sąd Rejonowy w G., wyrokiem wydanym na posiedzeniu – na podstawie art. 148 § 1 i 5 k.k.s. oraz art. 22 § 2 pkt 1 k.k.s. udzielił Antoniemu J. zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności przed Urzędem Skarbowym z uwagi na popełnienie czynu określonego w art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., poprzez:

- uiszczenie tytułem kary grzywny – kwoty 1.600 zł,
- uiszczenie zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania w kwocie 175 zł.

Czy wyrok w sprawie karnoskarbowej wydany na posiedzeniu podlega doręczeniu stronom nieobecnym na posiedzeniu?

Jaki środek odwoławczy służy stronom w zaistniałej sytuacji i od kiedy biegają terminy procesowe dla zaskarżenia wyroku?

3. Do Sądu Rejonowego w E. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Julii M. (lat 12), której zarzucono, że w dniu 21.01.2021 r., w sklepie „Biedronka” dokonała kradzieży kosmetyków o łącznej wartości 19,98 zł, czym działała na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia wykazuje przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto zobowiązał ją do:

- kontynuowania terapii psychologicznej;
- systematycznego uczęszczania do szkoły;
- szacunku do matki i wykonywania jej poleceń;
- nie przebywania po godz. 20:00 poza miejscem zamieszkania bez opieki osoby dorosłej;
- nie wchodzenia w konflikt z prawem i popełniania czynów karalnych, w tym kradzieży.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniej i jej matki kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy takie dowody jak wywiad kuratora lub opinia ze szkoły ujawnia się nieletniemu?

Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletnia nadal wykazywała przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Czy nieletnia może mieć obrońcę?

ZESTAW NR 21

1. Oskarżonego Rafała D. nie było na rozprawie 17.05.2021 r., na której zapadł wyrok w sprawie o czynny z art. 158 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k., ponieważ nie odebrał wezwania na rozprawę awizowanego dwukrotnie, co doprowadziło do uznania wezwania za prawidłowe w oparciu o art. 133 § 2 k.p.k. i przeprowadzenia w oparciu o art. 374 § 1 k.p.k. rozprawy pod nieobecność oskarżonego. Ww. wyrok uprawomocnił się dnia 25.05.2021 r. Rafał D. dowiedział się o wyroku w czerwcu 2021 r., kiedy to odebrał pisma z sądu – z księgi należności i od kuratora sądowego. W dniu 16.08.2021 r. do sądu wpłynął wniosek skazanego o sporządzenie pisemnego uzasadnienia ww. wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego wniosku – nadany listem poleconym w dniu 11.08.2021 r. W uzasadnieniu tego wniosku skazany podnosi, że nigdy nie otrzymał żadnego pisma o wyznaczeniu rozprawy i nie było żadnego awizo informującego o wysłaniu listu, a o zapadłym wyroku dowiedział się z pisma z dnia 28.06.2021 r., został pozbawiony podstawowych praw człowieka, został skazany oraz pozbawiony praw ludzkich przez sąd, bo zawiodły procedury zawiadomienia o rozprawie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie.

Czy i jaki bieg otrzyma wniosek skazanego?

Kiedy i jak strona może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu zawitego?

2. W dniu 04.04.2020 r. Jan U. został ukarany mandatem karnym kredytowanym za czyn polegający na gromadzeniu się osób w miejscach publicznych – wbrew zakazowi. Jest to wykroczenie z art. 54 k.w. W dniu 28.07.2020 r. ukarany Jan U. wysłał do miejscowego sądu wniosek o uchylenie ww. mandatu. Z uzasadnienia wniosku wynika, że mandat został na niego nałożony niesłusznie, bo nie brał udziału w żadnym zgromadzeniu.

Oceń terminowość i zasadność wniosku ukaranego?

Jaką decyzję podejmie sąd, jeśli stwierdzi, że wniosek ukaranego został złożony po upływie terminu dla tej czynności?

3. Do Sądu Rejonowego w F. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Oliwii P. (lat 16), której zarzucono, że w dniu 28.01.2021 r., w sklepie „Biedronka” dokonała kradzieży kosmetyków o łącznej wartości 49,96 zł, na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. czyn karalny z art. 119 § 1 k.w., a ponadto wagaruje, osiąga słabe wyniki w nauce, na półroczce miała sześć ocen niedostatecznych i ponad 100 godzin opuszczonych i nieusprawiedliwionych. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia nie tylko popełniła ww. czyn karalny, ale też swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto zobowiązał ją do:
- systematycznego chodzenia do szkoły;
 - wykonywania poleceń matki;
 - nie przebywania w patologicznym środowisku;
 - nie dokonywania czynów karalnych.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniej i jej matki kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy takie dowody jak wywiad kuratora lub opinia ze szkoły ujawnia się nieletniemu? Jeśli tak, to dlaczego? Jeśli nie, to jak się te dowody przeprowadza? Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletnia nadal wykazywała przejawy demoralizacji lub nie wywiązywała się ze swoich zobowiązań? Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę? Czy nieletnia może mieć obrońcę?

ZESTAW NR 22

1. Postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 31 maja 2019 roku w sprawie II Kop 9/19 zostało przejęte do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie o charakterze pieniężnym wydane przez organ w Holandii. We wniosku został wskazany adres ukaranego w Polsce. O terminie posiedzenia wyznaczonego na dzień 31 maja 2019 roku ukarany został zawiadomiony na ten właśnie adres. Przesyłkę odebrał dorosły domownik. Na posiedzenie ukarany nie stawił się, więc odpis postanowienia został mu doręczony i odebrany przez dorosłego domownika, ale innego niż zawiadomienie o terminie posiedzenia. Ukarany nadał pocztą zażalenie na ww. postanowienie dnia 4 października 2019 roku. Złożył również wniosek o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na ww. postanowienie. W uzasadnieniu podał, że kiedy był wzywany do sądu, przebywał poza granicami kraju. Postanowienie odebrał ktoś z domowników, nie zostało mu ono przekazane.

Czy wniosek ukaranego o przywrócenie terminu zawitego jest zasadny?

Czy pismo w sprawie karnej można doręczyć się dorosłemu domownikowi w razie chwilowej nieobecności adresata?

2. Urząd Skarbowy w H. skierował do miejscowego sądu wniosek o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności Jackowi P., podejrzanemu o popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. Na posiedzeniu sądu nie stawił się nikt, ale wszystkie strony zostały prawidłowo zawiadomione o posiedzeniu.

Czy sąd może na posiedzeniu odmówić udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności?

Jeśli tak, to na jakich może oprzeć się przesłankach? Jak wtedy dalej postępowanie się toczy?

3. Postępowanie przeciwko Ewie B. zostało prawomocnie umorzone postanowieniem Sądu Rejonowego w D. z dnia 17.05.2019 r. w sprawie II K 373/18 – wobec niepoczytalności podejrzanej. Ponadto sąd orzekł wobec Ewy B. środek zabezpieczający w postaci terapii. Dnia 02.07.2019 r. z urzędu wszczęto postępowanie w przedmiocie określenia miejsca ww. środka zabezpieczającego. Sąd określił wobec Ewy B. miejsce wykonania środka zabezpieczającego w postaci poddania się terapii w Poradni Zdrowia Psychicznego Szpitala Powiatowego w D. – w terminach wskazanych przez właściwego lekarza. Sąd wskazał, że jego zadaniem było tylko określenie wobec podejrzanej miejsca wykonywania środka zabezpieczającego, zaś określenie terminu rozpoczęcia terapii będzie zadaniem właściwego lekarza.

Czy postanowienie o określeniu miejsca terapii wydane w postępowaniu wykonawczym musi zawierać uzasadnienie?

Czy jest ono zaskarżalne?

ZESTAW NR 23

1. W dniu 14.09.2020 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęło pismo Zakładu Karnego w R. z informacją, że wobec skazanego Macieja P. zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego, co doprowadziło do wszczęcia takiego postępowania z urzędu. Po zgromadzeniu odpowiedniej dokumentacji została wyznaczona rozprawa główna w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Po wyznaczeniu rozprawy okazało się jednak, że Maciej P. został prawomocnie skazany licznymi wyrokami, w tym przez Sąd Rejonowy w B., który wydał wobec skazanego wyrok jako ostatni w dniu 27.01.2021 r. – z bezwzględną karą pozbawienia wolności. W takiej sytuacji procesowej rozprawa została odwołana, a sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości miejscowej i funkcjonalnej.

Na jakim etapie sprawy sąd może uznać się niewłaściwym miejscowo i funkcjonalnie, a sprawę przekazać sądowi właściwemu?

Jaki sąd jest właściwy do wydania wyroku łącznego?

2. Komenda Powiatowa Policji w N. złożyła do sądu wniosek o uchylenie prawomocnego mandatu karnego, nałożonego w dniu 20.05.2020 r. na Piotra S., wskazując przy tym, że Piotr S. został ukarany mandatem karnym za czyn z art. 97 k.w. (poruszanie się po jezdni w sposób nieprawidłowy), tyle że urodził się on 08.05.2004 r., a więc w chwili popełnienia czynu nie miał ukończonych 17 lat.

Jaka powinna być decyzja sądu w tej sprawie?

Jaka jest forma i czy przysługuje od niej zażalenie?

3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 30.09.2020 r. Karol S. skazany został na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3-letni okres próby. Jednocześnie sąd zobowiązał skazanego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby. Zgodnie z art. 74 § 1 k.k., przed określeniem czasu i sposobu wykonania tego obowiązku sąd winien wysłuchać skazanego. Skazany na posiedzeniu sądu nie stawił się, a niestawiennictwa swego nie usprawiedliwił.

Czy w zaistniałej sytuacji sąd może określić czas i sposób wykonania obowiązku probacyjnego?

Czy postanowienie musi zawierać uzasadnienie?

Czy jest ono zaskarżalne, a jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej?

ZESTAW NR 24

1. W dniu 19 kwietnia 2021 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły z Prokuratury Rejonowej w S. akta sprawy Prokuratury Rejonowej w S. wraz z wnioskiem prokuratora o przesłuchanie przez Sąd Rejonowy w N. – na podstawie art. 185a § 1 i 2 k.p.k. – pokrzywdzonej małoletniej Laury O. (w obecności matki i biegłego psychologa). Prokurator w swoim wniosku nie wskazał, dlaczego i na jakiej podstawie do rozpoznania tego wniosku jest właściwy Sąd Rejonowy w N. W sądzie sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą II Kp 66/21. Zarządzeniem z dnia 20.04.2021 r. sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej i miejscowej.

Czy posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej i miejscowej jest jawne czy też – odbywa się z wyłączeniem jawności?

Który sąd jest właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji w sytuacji, gdy w grę wchodzi przesłuchanie małoletniego świadka w trybie art. 185a § 2 k.p.k. – w postępowaniu przygotowawczym?

2. Sąd Rejonowy w I. wyrokiem z 11.06.2019 r. skazał Marka C. za czyn z art. 107 § 1 k.k.s. i na karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 100 zł. Nadto sąd orzekł wobec oskarżonego przepadek dowodów rzeczowych w postaci: automatu do gier o nazwie Hot Spot nr 1460 wraz z kluczami i pieniędzy obiegowych polskich w kwocie 370 zł, wyjętych z ww. automatu.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy w zaistniałej sytuacji było możliwe orzeczenie przepadku automatu, jeśli nie stanowił on własności oskarżonego?

Czy ta sama regulacja prawna dotyczy pieniędzy wyjętych z automatu?

3. Do Sądu Rejonowego w G. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Wojciecha W. (lat 12), któremu zarzucono, że w dniu 12.06.2020 r., na drodze powiatowej, kierując motorowerem marki Peugeot, nie mając na głowie kasku ochronnego, a nadto przewoził jako pasażerów Tomasza B. i Dawida S, którzy także nie posiadali na głowie kasków, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni wykazuje przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni nadal wykazywał przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Czy nieletni może mieć obrońcę?

Jakie czynności podejmuje sąd, gdy nieletni lub jego rodzic zażąda wyznaczenia obrońcy z urzędu?

1. W dniu 20 grudnia 2018 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły z Prokuratury Rejonowej w N. akta sprawy wraz z zażaleniem pełnomocnika pokrzywdzonego Tomasza P. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w N. z dnia 31 października 2018 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie o czyn z art. 284 § 2 k.k. Prokurator Rejonowy w swoim stanowisku nie wskazał, dlaczego i na jakiej podstawie do rozpoznania zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego jest właściwy Sąd Rejonowy w N. Zarządzeniem z dnia 29.12.2018 r. sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniesionego zażalenia, ale na posiedzeniu sąd uznał, że nie jest właściwy do rozpoznania ww. zażalenia, bo miejsce popełnienia czynu nie jest na obszarze jego właściwości.

Na jakim etapie sprawy sąd może uznać się niewłaściwym miejscowo i funkcjonalnie, a sprawę przekazać sądowi właściwemu?

Który sąd jest właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji w sytuacji, gdy w grę wchodzi rozpoznanie zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub postanowienie o odmowie jego wszczęcia?
2. Radosław J. został skazany wyrokiem nakazowym za wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i art. 129 § 2 k.w. Wyrok nakazowy wydany w tej sprawie nie zawierał rozstrzygnięcia o dowodzie rzeczowym w postaci magnesu do otwierania zabezpieczeń, który służył do popełnienia wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., jak też był przedmiotem wykroczenia z art. 129 § 2 k.w.

Czy sąd może orzec przepadek wskazanego dowodu rzeczowego?

Czy postanowienie w tym przedmiocie podlega zaskarżeniu, a jeśli tak, to do jakiego sądu?
3. Do Sądu Rejonowego w H. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Kacpra Z. (lat 12), któremu zarzucono, że w dniu 20.04.2021 r., w sklepie „Biedronka” usiłował dokonać kradzieży maseczki, piwa marki „Desperados” i jednej porcji lodów o łącznej wartości 13,77 zł, na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., lecz został zatrzymany przez ochronę sklepu, tj. czyn z art. 11 § 1 k.w. w zw. z art. 119 § 1 k.w., tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że ww. nieletni swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji, a nadto zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy o treści wydanego postanowienia powiadamia się pokrzywdzonego?

Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni nadal wykazywał przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Czy nieletni może mieć w postępowaniu obrońcę?

ZESTAW NR 26

1. Konrad W. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 sierpnia 2019 roku w sprawie za czyn z art. 92a kw na karę grzywny w wysokości 500 zł. Od ukaranego zasądzono też koszty sądowe w kwocie 100 zł. Wyrok uprawomocnił się dnia 13 września 2019 roku. Dokumentacja związana z wykonaniem wyżej wzmiankowanego wyroku została przekazana do Sądu Rejonowego w N., właściwego ze względu na miejsce pobytu skazanego. Ukarany nie uiszczył ani grzywny, ani orzeczonych kosztów. W dniu 12 czerwca 2020 r. doszło do wszczęcia z urzędu sprawy w przedmiocie zamiany grzywny na karę zastępczą i umorzenia kosztów. Sędzia referent skierował jednak sprawę na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej i miejscowej.

Który sąd jest właściwy w postępowaniu wykonawczym dotyczącym wykonania orzeczenia?

Czy na postanowienie w przedmiocie właściwości wydane w postępowaniu wykonawczym służy zażalenie?

Czy sąd, któremu przekazano taką sprawę, może wszcząć spór kompetencyjny, a jeśli tak, to przed którym sądem?

2. Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z 11.06.2021 r. uznał oskarżonego Łukasza L. za winnego popełnienia zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za to wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 90 zł.

Wskaż wszystkie przepisy, które będą stanowiły podstawę wymiaru kary.

Czy ich umieszczenie w sentencji wyroku jest konieczne, a jeśli tak, to dlaczego?

3. Dariusz I. został skazany przez Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 20 października 2016 r. za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 5 lutego 2019 roku została zarządzone do wykonania ww. kara pozbawienia wolności na podstawie art. 75 § 1 k.k. Skazany dwukrotnie korzystał z odroczenia wykonania tej kary – na łączny okres 9 miesięcy. 30 lipca 2021 r. obrońca skazanego złożył kolejny wniosek o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności skazanemu. W uzasadnieniu obrońca podniósł argumenty związane z trudną sytuacją rodzinną i osobistą skazanego. Podał, że skazany jako wdowiec ma na wyłącznym utrzymaniu studiującego syna, a skazany samodzielnie prowadzi gospodarstwo rolne i trwa pora żniw. Obrońca podniósł też, że pobyt skazanego w zakładzie karnym spowoduje drastycznie ciężkie skutki dla skazanego i jego syna.

Kiedy sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności i na jaki okres?

Czy w opisanym przypadku możliwe było odroczenie wykonania kary na maksymalny okres?

Czy w zakładzie karnym mogą przebywać tylko osoby nie prowadzące gospodarstwa rolnego lub nie mające na wyłącznym utrzymaniu studiujących dzieci?

ZESTAW NR 27

1. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynęły w różnym czasie dwie sprawy o wydanie wyroku łącznego, dotyczące tego samego skazanego Józefa C. – jedna na wniosek skazanego, a druga z urzędu (na skutek pisma z zakładu karnego).

Proszę opisać dalsze procedowanie.

Czy sprawy powinny być połączone do wspólnego prowadzenia, czy też postępowanie w później zarejestrowanej powinno zostać umorzone?

2. Sąd Rejonowy w P. uznał za uzasadnioną opinię biegłego psychiatry, że czyny z art. 124 § 1 k.w. i art. 156 § 1 k.w. zarzucone obwinionemu Pawłowi C. nie zostały popełnione w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynów lub kierowania swoim postępowaniem i że stan psychiczny obwinionego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny. Sąd zwolnił więc wyznaczonego adwokata z jego obowiązków jako obrońcy z urzędu.

Czy zwolnienie obrońcy z urzędu w zaistniałej sytuacji jest zaskarżalne, a jeśli tak, to do jakiego sądu? Jeśli nie, to jak należy postąpić z wniesionym zażaleniem (np. pochodzącym od obwinionego)?

3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 02.01.2019 r. Paweł C. został skazany na karę łączną 9 lat pozbawienia wolności za czyny z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 178a § 1 k.k. Kara nie została wykonana, a skazany nie korzystał z jej odroczenia, ale 30.05.2019 r. obrońca skazanego złożył wniosek o odroczenie skazanemu wykonania ww. kary. W uzasadnieniu podał, iż: natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla skazanego zbyt ciężkie skutki; skazany jest zatrudniony w przedsiębiorstwie z siedzibą w Warszawie jako monter instalacji fotowoltaicznych, na podstawie umowy na czas nieokreślony; skazany ma zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek także u osób fizycznych i je spłaca; w nieodległym czasie planowany jest ślub siostry skazanego, na którym chciałby być; skazany kontynuuje leczenie psychiatryczne z powodu objawów depresyjnych.

Czy wniosek obrońcy jest zasadny?

Kiedy sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności i na jaki okres?

Czy uczestnictwo w ważnych wydarzeniach rodzinnych (np. ślub, pogrzeb) jest możliwe podczas odbywania kary pozbawienia wolności? Kto o tym decyduje?

ZESTAW NR 28

1. Do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły osobno dwa akty oskarżenia – przeciwko Patrycji K. (sprawa sygn. akt II K 178/20) i przeciwko Patrycji M. (sprawa sygn. akt II K 338/20). Obie te sprawy dotyczą tego samego zdarzenia i w obu należy przesłuchać licznych, tych samych świadków. Obie oskarżone zasygnalizowały chęć udziału w rozprawie.

Czy wskazane sprawy mogą być połączone do wspólnego prowadzenia?

Czy postanowienie w tym przedmiocie jest zaskarżalne?

Pod którą sygnaturą sprawa będzie rozpoznana w razie połączenia spraw?

2. Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego Adama L. za winnego popełnienia zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego wykroczenie skarbowe z art. 56 § 4 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i za to wymierzył mu karę grzywny w kwocie 600 zł oraz obciążył go kosztami postępowania.

Jakie są kary zastępcze za grzywnę orzeczoną za wykroczenie skarbowe, jeśli skazany uchyła się od uiszczenia grzywny?

Czy takie same kary zastępcze orzeka się w odniesieniu przestępstw skarbowych?

3. Do Sądu Rejonowego w I. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Angeliki P. (lat 13), której zarzucono, że w dniu 28.11.2019 r., w okolicach placu targowego zataczała się, miała problemy z utrzymaniem równowagi, czuć było od niej alkohol, a w wydechym powietrzu miała 1,46 promila alkoholu, tj. takie zachowanie, które wykazuje przejawy demoralizacji.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji, a więc zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci udzielenia upomnienia

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniej i jej matki kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy orzeczenie w sprawie nieletniego wydane na rozprawie doręcza się komukolwiek, a jeśli tak, to komu?

Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletnia nadal wykazywała przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Czy nieletnia musi mieć obrońcę?

ZESTAW NR 29

1. Do Sądu Rejonowego w N. została przekazana prośba skazanego Krzysztofa P. o ulaskawienie, skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. Sąd ten wydał opinię negatywną w kwestii ulaskawienia, ale ustalił, że w sprawie orzekł Sąd Okręgowy w T. jako sąd II instancji.
Jakie postanowienie w przedmiocie ulaskawienia wydaje sąd I instancji, gdy orzekł również sąd II instancji?
Czy opinia negatywna w kwestii ulaskawienia jest dostępna dla stron?
Jak potoczy się postępowanie, gdy sąd II instancji wyda opinię pozytywną?
2. Postanowieniem z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w N., na podstawie art. 22 k.p.w. odmówił uwzględnienia wniosku obwinionego Władysława W. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu. W uzasadnieniu postanowienia sąd podniósł, że podstawą wyznaczenia obrońcy z urzędu dla obwinionego w sprawie o wykroczenie na jego wniosek jest należyte wykazanie, że nie jest on w stanie ponieść kosztów obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny i tylko wtedy, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Obowiązek więc wykazania (ciężar udowodnienia) niemożności pokrycia kosztów obrońcy spoczywa na osobie owo pismo składającej. Sąd wskazał, że obwiniony ma stałe dochody w postaci emerytury, a przy tym z akt sprawy nie wynika, by dobro wymiaru sprawiedliwości było zagrożone z tego powodu, że obwiniony nie ma obrońcy z urzędu. Z postanowieniem tym nie zgodził się obwiniony, który w terminie wniósł zażalenie. Skarżący polemizował z zaskarżonym postanowieniem w oparciu o to, że jest chory od wielu lat, a sprawa – w jego ocenie – budzi wiele wątpliwości prawnych i jest zawiła. Tymczasem akta sprawy nie są obszerne i na etapie złożenia wniosku o ukaranie liczyły sobie tylko 22 karty.
Oceń zasadność zażalenia obwinionego. Jaki sąd rozpozna jego zażalenie?
Czy w aktualnym stanie prawnym można obwinionemu wyznaczyć obrońcę z urzędu tylko dlatego, że on sobie tego życzy?
3. Do Sądu Rejonowego w J. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Marcina S. (lat 15), któremu zarzucono, że w dniu 06.01.2021 r., na terenie parkingu samochodowego, wspólnie i w porozumieniu z innym nieletnim, usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do skrytki paczkomatu, na szkodę InPost, w ten sposób, że przy pomocy nieustalonego narzędzia podważał drzwiczki skrytki, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na niepokonanie zabezpieczeń technicznych paczkomatu, tj. czyn karalny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.
Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił ww. czyn karalny i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto zobowiązał go do:
 - ścisłej współpracy z kuratorem sądowym;
 - właściwego zachowania w szkole i poza szkołą;
 - właściwego realizowania obowiązku szkolnego.Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.
Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni nie wywiązywał się ze swoich zobowiązań? Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?
Jaki wpływ na bieg rozprawy miałyby złożenie wniosku przez rodziców o wyznaczenie nieletniemu obrońcy z urzędu?
Czy rodzice nieletniego mogą być obciążeni zwrotem kosztów obrońcy z urzędu?

ZESTAW NR 30

1. Do Sądu Rejonowego w T. została przekazana prośba skazanego Piotra K. o ułaskawienie, skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w T. Sąd ten wydał opinię pozytywną w kwestii ułaskawienia i ustalił, że w sprawie nie orzekał sąd II instancji.

Jakie postanowienie, po wydaniu opinii pozytywnej, w przedmiocie ułaskawienia wydaje sąd I instancji, gdy nie orzekał sąd II instancji?

Czy opinia pozytywna w kwestii ułaskawienia jest dostępna dla stron?

2. Obywatel Ukrainy Ihor D. został oskarżony o czyn z art. 91 § 4 k.k.s. w zw. z art. 91 § 1 k.k.s. w zbiegu z art. 65 § 3 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. (przewoził samochodem marki Scania, papierosy bez polskich znaków akcyzy różnych marek w łącznej ilości 600 paczek, to jest 12.000 sztuk, stanowiących przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 k.k.s. i art. 86 k.k.s.). Na cztery dni przed rozprawą wpłynęło pismo oskarżonego, nadane na Ukrainie, z którego wynikało, że domaga się on ustanowienia obrońcy z urzędu, bo jest biedny i nie zna dobrze języka polskiego, ani prawa polskiego, a nadto wnosi o przesłuchanie go w trybie telekonferencji albo za pośrednictwem ukraińskiego sądu.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy otwarcie przewodu sądowego jest możliwe bez rozpoznania wniosków oskarżonego, zwłaszcza jeśli chodzi o zapewnienie mu prawa do obrony?

Czy przesłuchanie oskarżonego we wskazanym przez niego trybie jest konieczne i dopuszczalne?

3. Edward K. został ukarany wyrokiem Sądu Rejonowego w S. za czyn z art. 141 k.w. - na karę grzywny w kwocie 200 zł. W postępowaniu wykonawczym Sąd Rejonowy w S. – na podstawie art. 25 § 2 pkt 1 k.w. – zarządził wykonanie wobec ukaranego 10 dni zastępczej kary aresztu w miejsce nie uiszczonej wyżej wymienionej grzywny. Postanowienie to uprawomocniło się bez zaskarżania go przez strony. Do sądu wpłynął wniosek ukaranego „o umożliwienie mu odpracowania kary za niezapłacenie grzywny 200 zł”, z którego wynika, że ukarany domaga się orzeczenia zastępczej kary w postaci pracy społecznie użytecznej i wstrzymania wobec niego wykonania zastępczej kary aresztu.

Czy i kiedy sąd może zmienić lub uchylić poprzednie postanowienie wydane w postępowaniu wykonawczym?

Czy dopuszczalna jest zmiana lub uchylenie postanowienia na niekorzyść ukaranego po upływie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia?

Czy powodem uchylecia postanowienia o zastępczym areszcie może być chęć uniknięcia przez ukaranego odbycia zastępczej kary aresztu i to w sytuacji, gdy został on pouczone, iż od zastępczej kary aresztu może się uwolnić w każdym czasie poprzez złożenie kwoty pieniężnej przypadającej jeszcze do uiszczenia?

ZESTAW NR 31

1. Do Sądu Rejonowego w N. została przekazana prośba skazanego Dawida P. o ułaskawienie, skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. Sąd ten wydał opinię negatywną w kwestii ułaskawienia i ustalił, że w sprawie nie orzekał sąd II instancji.
Jakie postanowienie, po wydaniu opinii negatywnej, w przedmiocie ułaskawienia wydaje sąd I instancji, gdy nie orzekał sąd II instancji?
Czy opinia negatywna w przedmiocie ułaskawienia jest dostępna dla stron lub innych osób?
Czy na postanowienie w przedmiocie ułaskawienia służy zażalenie, a jeśli tak, to w jakim składzie jest rozpoznawane?
2. W dniu 05.05.2020 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek o ukaranie przeciwko Iwonie M., obwinionej o czyn art. 92a k.w. w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (nie zastosowanie się do ograniczenia prędkości w obszarze zabudowanym). Do wszczęcia postępowania w sprawie niniejszej doszło w dniu 05.05.2020 r. poprzez wydanie stosowanego zarządzenia. Jak wynikało jednak z odpisu skróconego aktu zgonu, pozyskanego w dniu 20.05.2020 r., obwiniona zmarła w dniu 27.03.2020 r.
Jaki wpływ na postępowanie ma zgon obwinionego? Jaką decyzję należy podjąć i w jakiej formie?
Gdyby do ujawnienia zgonu obwinionego doszło po rozpoczęciu przewodu sądowego, to w jakiej formie postępowanie się kończy?
3. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Julii Z. (lat 15), której zarzucono, że w dniu 10.12.2018 r., na korytarzu szkolnym dwukrotnie popchnęła Jagodę D. o ścianę, ciągnęła za włosy, a następnie kopała po brzuchu i głowie, powodując u niej obrażenia w postaci stłuczenia głowy, otarcia naskórka łokcia i skroni lewej, skutkujących uszkodzeniem ciała, rozstrojem zdrowia i naruszenia czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni, tj. czyn karalny z art. 157 § 2 k.k.
Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia popełniła ww. czyn karalny i zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci upomnienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniej i jej rodziców kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.
Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu?
Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy rodzice poszkodowanego dziecka mogą kwestionować zbyt łagodne potraktowanie sprawcy pobicia ich dziecka?
Czy nieletnia może mieć obrońcę?

1. Przemysław B. został skazany za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 1 grudnia 2014 r. na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, która została jednak prawomocnie zarządzona do wykonania. Po osadzeniu w zakładzie karnym skazany złożył prośbę o ułaskawienie, która została pozostawiona bez biegu 17 listopada 2020 r. Skazany w dniu 18 lutego 2021 r. skierował do sądu kolejną prośbę o ułaskawienie.

Jakie postanowienia, w opisanym przypadku, w przedmiocie ułaskawienia może wydać sąd I instancji?

Czy może wydać opinię w przedmiocie ułaskawienia?

Czy wszystkie opinie w przedmiocie ułaskawienia są dostępne dla stron lub innych osób?

Czy na jakiegokolwiek postanowienie w przedmiocie ułaskawienia służy zażalenie, a jeśli tak, to w jakim składzie jest rozpoznawane?

2. Oskarżony Sławomir S. został uniewinniony od zarzucanego mu czynu określonego jako przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. W postępowaniu sądowym oskarżony występował z obrońcą z wyboru. Rozprawa została przeprowadzona na 10 terminach. Oskarżony domagał się nie tylko uniewinnienia, ale zwrócenia mu kosztów za obronę z wyboru – w wysokości czterokrotności stawki minimalnej.

Czy żądanie oskarżonego jest zasadne, jeśli chodzi o zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej przez obrońcę z wyboru w postępowaniu sądowym?

Jakie przepisy w postępowaniu karnoskarbowym to regulują?

Czy sąd jest związany żądaniem zasądzenia podwyższonego wynagrodzenia za taką obronę?

3. Sąd Rejonowy w S. przejął do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocne orzeczenie o charakterze pieniężnym wydane przez Landkreis Göttingen, Amt für Ordnung und Verkehr (RFN) przeciwko obywatelowi polskiemu Konradowi U. Po dwóch miesiącach Bundesamt für Justiz powiadomił sąd polski, że Konrad U. uiszczył w Niemczech kwotę nałożonej na niego kary w całości, wobec czego wycofuje swój wniosek o pomoc w wykonaniu orzeczenia. Wszczęto więc z urzędu postępowanie o umorzenie postępowania wykonawczego wobec ukaranego Konrada U.

Czy w zaistniałej sytuacji zachodzi konieczność umarzania postępowania wykonawczego?

Jaki jest inny sposób na wyeliminowanie z obrotu prawnego prawomocnego postanowienia o przejęciu do wykonania orzeczenia o charakterze pieniężnym wydanego w państwie obcym?

1. Do Sądu Rejonowego w N. w dniu 13.12.2019 r. wpłynął prywatny akt oskarżenia Jerzego K. przeciwko oskarżonemu Grzegorzowi M. o czyn z art. 157 § 2 k.k. Jak wynikało jednak z odpisu skróconego aktu zgonu – Jerzy K. zmarł w dniu 21.12.2019 r.

Jaki wpływ na postępowanie prywatnoskargowe ma zgon oskarżyciela prywatnego?

Jak powinien postąpić sąd?

Co się stanie z uiszczonymi zryczałtowanymi kosztami postępowania, jeżeli osoby najbliższe lub pozostające na utrzymaniu zmarłego nie chcą wstąpić w jego prawa?

A co się stanie z tymi kosztami, jeśli w prawa zmarłego wstąpi prokurator?

2. Przed Sądem Rejonowym w N. toczy się sprawa Jana R. – obwinionego o wykroczenie z art. 116 § 1a k.w. Na rozprawie w dniu 28 lipca 2021 r., po sprawdzeniu obecności, przewodniczący stwierdził, że na salę rozpraw wszedł poseł RP Grzegorz B, który oświadczył, że składa wniosek o wyrażenie zgody na rejestrację przebiegu rozprawy przez jego asystenta za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk oraz na wyrażenie zgody na wykonanie fotografii uczestników rozprawy. Przewodniczący wezwał wnioskodawcę o wskazanie podstawy prawnej jego wniosku. Poseł RP Grzegorz B. oświadczył, że podstawą jest dostęp do informacji publicznej, jawność procedury sądowej, a w tym szczególnym przypadku również jego obowiązki wynikające z ustawy o pełnieniu mandatu posła tej ziemi.

Czy wniosek posła RP był zasadny? Czy samo powoływanie się przez posła RP na mandat poselski, choćby związany z wykonywaniem czynności poselskich z danego terenu, jest wystarczającym powodem do skutecznego starania się o wyrażenie przedmiotowej zgody? Komu sąd może zezwolić na rejestrację przebiegu rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk?

3. Do Sądu Rejonowego w L. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Mateusza C. (lat 16), któremu zarzucono, że w dniu 15.02.2019 r., w sklepie „Biedronka” dokonał kradzieży 7 sztuk pampersów marki Dada Pansy o wartości 17,99 zł, na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. czyn karalny z art. 119 § 1 k.w.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Czy sąd rodzinny musi zawiadomić prokuratora o rozprawie?

Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości ukradzionego mienia?

Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek?

Który wydział sądu okręgowego go rozpoznaje?

ZESTAW NR 34

1. Marian D. stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. W stosunku do oskarżonego zapadł nieprawomocny wyrok nakazowy z dnia 09.08.2021 r. Jak wynikało z odpisu skróconego aktu zgonu, oskarżony zmarł w dniu 11.08.2021 r., a więc w dwa dni po wydaniu ww. wyroku.
Jak w takiej sytuacji procesowej powinno potoczyć się postępowanie przeciwko oskarżonemu?

2. Sąd Rejonowy w N. skazał Dariusza Z. za wykroczenie skarbowe z art. 107 § 4 k.k.s. w zw. art. 107 § 2 k.k.s. (uczestniczenie w zagranicznych grach hazardowych organizowanych za pomocą sieci Internet) i za to wymierzył mu karę grzywny w kwocie 5.000 zł. Jednocześnie sąd – na mocy art. 47 § 3 k.k.s. w zw. z art. 32 pkt 2 k.k.s. oraz art. art. 31 § 1a k.k.s. orzekł wobec oskarżonego środek karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przedmiotów w kwocie 145.450 zł.
Jak przebiega egzekucja grzywny, a jak przebiega ściągnięcie równowartości pieniężnej przedmiotów?
Czy bezskuteczność egzekucji daje podstawę do zamiany środka karnego na jakąkolwiek karę zastępczą?

3. Sąd Rejonowy w K. skazał Łukasza B. za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na 20 zł, a nadto:
 - na podstawie art. 39 pkt 3 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec skazanego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do których prowadzenia wymagane są uprawnienia kat. B – na okres 3 lat;
 - na podstawie art. 63 § 4 k.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 26.04.2018 r.; Wyrok uprawomocnił się w dniu 04.09.2018 r. Z akt wykonawczych wynikało, że ww. skazany wykonał w całości orzeczoną karę grzywny oraz uścił orzeczenie świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł. Z akt głównych wynikało, że właściwy starosta powiadomił sąd o wprowadzeniu do wykonania orzeczonego wobec skazanego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. W dniu 19.11.2019 r. obrońca skazanego złożył wniosek o orzeczenie wobec skazanego zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową. Z uzasadnienia tego wniosku wynika m.in., że:
 - upłynęła połowa wymierzonego środka karnego;
 - sytuacja materialna skazanego jest trudna, bo ma on na utrzymaniu małoletnie dzieci, z których jedno wymaga wożenia do przychodni specjalistycznej.**Czy i kiedy sąd może orzec, iż orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych – ma być dalej wykonywany w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową?**
Czy na postanowienie w tym przedmiocie służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

ZESTAW NR 35

1. Prawomocnym wyrokiem z dnia 30.11.2021 r. Sąd Rejonowy w N. uznał Michała K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 157 § 2 k.k. Wyrok ten uprawomocnił się dnia 08.12.2021 r. W dniu 20.12.2021 r. do sądu wpłynął wniosek obrońcy skazanego o sporządzenie pisemnego uzasadnienia tego wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego wniosku. W uzasadnieniu obrońca podniósł, że oskarżony nie był obecny przy ogłoszeniu wyroku, ale nieobecność ta nie była wyrazem lekceważenia praw i obowiązków procesowych, lecz koniecznością pobytu w miejscu pracy. Nie został więc pouczone o prawie i terminie złożenia przedmiotowego wniosku, a był przekonany, iż – wobec jego nieobecności na ogłoszeniu wyroku – sąd z urzędu prześle na adres jego zamieszkania odpis wyroku, od którego będzie mógł się odwołać. Dopiero informacja uzyskana od profesjonalnego pełnomocnika w jego kancelarii w dniu 13.12.2021 r. uświadomiła mu, iż w tym przedmiocie konieczna była inicjatywa z jego strony. Obrońca podniósł, że oskarżony jest prostą osobą, nie zna nawet podstawowych reguł postępowania karnego, więc pozostawał w usprawiedliwionej nieświadomości konieczności złożenia pisemnego wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Czy wniosek obrońcy jest zasadny?

Kiedy i w jakim terminie strona może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu zawitego?

2. Przed Sądem Rejonowym w N. toczy się sprawa Wiesława D. – obwinionego o wykroczenie z art. 97 k.w. i art. 145 k.w. Na rozprawie 2 grudnia 2020 r., obwiniony, bez udzielenia mu głosu, mimo wcześniejszego upomnienia go za niestosowne zachowanie na rozprawie, zwrócił się do zeznającego świadka: „Jak śmiesz fałszywe zeznania składać?”.

Jaka powinna być reakcja sądu na takie zachowanie uczestnika rozprawy?

Jaki są sankcje stosowane w przypadku naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych?

Wobec kogo i kiedy sąd może stosować tzw. „policję sesyjną”?

3. Mariusz S. został uznany winnym występku z art. 207 § 1 k.k. i za to skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W wyroku sąd oddał skazanego pod dozór kuratora, a nadto zobowiązał go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. W postępowaniu wykonawczym skazany złożył jednak wniosek o zwolnienie go z obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, wskazując, że uczestnictwo w takich zajęciach pochłania dużo czasu, jak też jest związane z kosztem dojazdu na takie zajęcia, które odbywają się w innym mieście, a on pracuje jedynie dorywczo, więc nie należy mu się żaden urlop na tego typu zajęcia i każdy pracodawca chce mieć pracownika dyspozycyjnego codziennie przez cały dzień. Z akt wynikało, że skazany nie zadał sobie najmniejszego trudu, by w ogóle wziąć udział w jakimkolwiek programie korekcyjno-edukacyjnym, a nadto został upomniany przez kuratora pisemnie, że tego nie robi.

Czy wniosek skazanego zasługuje na uwzględnienie?

Czy sąd może w okresie próby ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać obowiązki probacyjne albo od wykonania nałożonych obowiązków zwolnić, jak również oddać skazanego pod dozór albo od dozoru zwolnić?

Co jest zasadniczą przesłanką podejmowania decyzji w tym zakresie?

ZESTAW NR 36

1. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 16.03.2012 r., Wiktor C. został zwolniony od kosztów sądowych, a wydatkami obciążono Skarb Państwa. Postanowieniem z dnia 19.05.2016 r. Sąd Rejonowy w B. zarządził wobec skazanego wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy – warunkowo zawieszanej, a orzeczonej ww. wyrokiem. W postanowieniu tym nie ustalono żadnych kosztów postępowania, ani nie rozstrzygnięto, kto ma je ponosić. Po ujęciu skazanego na terenie Szwecji i sprowadzeniu go do kraju, okazało się, że Komenda Główna Policji poniosła koszty konwoju skazanego ze Sztokholmu do Warszawy w dniu 06.09.2021 r. w kwocie 3.029 zł. Doszło więc do sytuacji, w której nie obciążono skazanego kosztami konwojowania na trasie Sztokholm-Warszawa, gdyż w dacie orzekania w postępowaniu wykonawczym nie było informacji dotyczącej wysokości poniesionych kosztów z tego tytułu, a nawet koszty takie wtedy jeszcze nie powstały. W dniu 24.11.2021 r. do Sądu Rejonowego w B. wpłynęła informacja dotycząca obliczenia kosztów za konwojowanie Wiktora C. ze Sztokholmu do Warszawy, co skutkowało koniecznością rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego.
Czy w zaistniałej sytuacji procesowej było możliwe obciążenie skazanego kosztami konwoju ze Szwecji? Czy na postanowienie w przedmiocie kosztów służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?
2. W dniu 3 października 2019 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynął z Urzędu Celno-Skarbowego akt oskarżenia przeciwko Arturowi S. – oskarżonemu o czyn z art. 107 § 1 k.k.s. popełniony „w miejscowości S. (siedzibie powiatu)” i ze wskazaniem w zarzucie, że czyn ten został „ujawniony w N.”. W akcie oskarżenia wskazano, że na podstawie art. 24 § 1 k.p.k., art. 31 § 1 k.p.k. zw. z art. 113 § 1 k.k.s. sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy w N. w postępowaniu zwyczajnym. Sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości miejscowej.
Jeśli właściwość sądu z reguły określa organ wnoszący pisma inicjujące postępowanie sądowe (oskarżyciel publiczny lub prywatny), to czy sąd jest tym związany? Czy ujawnienie przestępstwa skarbowego w innej miejscowości niż miejsce jego popełnienia jest wystarczające dla wniesienia oskarżenia do sądu właściwego dla miejsca ujawnienia czynu?
3. Do Sądu Rejonowego w Ł. wpłynęły materiały dotyczące nieletnich Bartłomieja P. (lat 16) i Michała N. (lat 14), którym zarzucono, że w dniu 03.11.2018 r., działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą dorosłą, wzięli udział w pobiciu Sylwestra S. w ten sposób, że uderzali go rękami po głowie i kopali po całym ciele, w następstwie czego pokrzywdzony doznał podbiegnięcia krwawego na powiece dolnej oka lewego i nasady nosa, pod spojówką oka lewego niewielkich wybroczyn krwawych, bolesności kręgosłupa i tylnej powierzchni klatki piersiowej, powodując u niego naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo doznania średniego uszczerbku na zdrowiu, tj. czyn karalny z art. 158 § 1 k.k.
Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnili czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował:
 - wobec nieletniego Bartłomieja P. środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego.
 - wobec nieletniego Michała N. środek wychowawczy w postaci nadzoru odpowiedzialnego rodziców.Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletnich i ich rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.
Czy sąd rodzinny może przeprowadzić rozprawę bez zawiadomienia o niej pokrzywdzonego i jego rodziców? Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek? Który wydział sądu okręgowego go rozpoznaje?

1. W dniu 30 czerwca 2021 r. Prokurator Rejonowy w N. zatwierdził policyjną odmowę wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 271 § 1 k.k. i art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego. Z postanowieniem tym nie zgodził się zawiadamiający o przestępstwie Edward S., który w terminie wniósł zażalenie – przy przyjęciu przez prokuratora, iż jest on „pokrzywdzonym” w sprawie. Prokurator nie przychylił się do zażalenia Edwarda S. i przesłał je do Sądu Rejonowego w N. z aktami sprawy, wnosząc jednocześnie o nieuwzględnienie zażalenia. Jednocześnie zawiadomiono Edwarda S., że jego zażalenie „zostało przyjęte” – mimo, że w aktach nie ma żadnego zarządzenia prokuratora o przyjęciu zażalenia skarżącego.

Komu przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa?

Co powinien zrobić sąd, gdy stwierdzi, że wskutek przestępstwa, co do którego odmówiono wszczęcia śledztwa, nie doszło do naruszenia praw Edwarda S., więc merytoryczne rozpoznanie złożonego zażalenia nie jest w ogóle dopuszczalne?

2. Na rozprawie w sprawie o czyn z art. 86 § 1 k.w. sąd rejonowy postanowił na podstawie art. 49 § 1 k.p.w. nałożyć na świadka Mateusza M. karę porządkową w kwocie 500 zł za niestawiennictwo bez usprawiedliwienia na rozprawie – mimo prawidłowo doręzonego mu wezwania.

Czy postanowienie jest zaskarżalne, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

W jaki sposób i którą decyzję w przedmiocie nałożenia kary porządkowej ukarany świadek może zaskarżyć w postępowaniu wykroczeniowym?

3. Do Sądu Rejonowego w M. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Marcina S. (lat 16), któremu zarzucono, że:
- w okresie od 16 do 17 kwietnia 2019 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej groził pobiciem małoletniemu Kamilowi D. i doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 100 zł,
 - w okresie od 16 do 17 kwietnia 2019 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej groził pobiciem małoletniemu Kamilowi D. i doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 100 zł,
 - w dniu 30 kwietnia 2019 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej groził pobiciem małoletniemu Kamilowi D. i doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 220 zł, tj. czyn karalny z art. 282 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił ww. czyn karalny i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto zobowiązał nieletniego i jego rodziców do naprawienia szkody poprzez zwrócenie matce małoletniego pokrzywdzonego kwoty 420 zł.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, którymi obciążył Skarb Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy orzeczenie o zobowiązaniu nieletniego i jego rodziców do naprawienia szkody może być egzekwowane przez komornika?

Czy prokurator może skarżyć samo odstąpienie od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania?

ZESTAW NR 38

1. Prokurator Rejonowy w N., postanowieniem z dnia 12.04.2021 r., wydanym na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 623 k.p.k., odmówił Albertowi S. zwolnienia go od opłaty za wykonanie kserokopii dokumentów z akt sprawy. Pod postanowieniem tym prokurator zamieścił pouczenie, z którego wynika, że podlega ono zaskarżeniu zażaleniem do w terminie zawitym 7 dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia – do Sądu Rejonowego w N. za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie, przy czym pouczenie zawiera wskazanie przepisów, na podstawie których postanowienie doręczone Albertowi S. byłoby zaskarżalne, a mianowicie: art. 105 § 4 k.p.k., art. 122 § 1 k.p.k., art. 459 § 2 k.p.k., art. 460 k.p.k., art. 465 § 1 i 2 k.p.k. Z postanowieniem tym nie zgodził się Albert S., który w sprawie tej złożył zażalenie, wskazując, że przebywa w zakładzie karnym i nie stać go na opłatę. Wniósł o uchylenie przedmiotowego postanowienia, jak też wyrażenie zgody na wydanie mu kopii z akt sprawy. Prokurator nie wydał zarządzenia o przyjęciu zażalenia Alberta S., ale od razu i wprost nie przychylił się do zażalenia i na zasadzie art. 465 § 2 k.p.k. przesłał je do sądu – celem rozpoznania, wnosząc o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia.

Na jakie postanowienia w postępowaniu karnym przysługuje zażalenie?

Czy merytoryczne rozpoznanie złożonego zażalenia jest w ogóle dopuszczalne, a jeśli tak, to dlaczego?

2. Kamil B. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 13.07.2018 r. został uznany winnym przestępstwa skarbowego z art. 77 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 90 zł. Skazany nie uiścił grzywny nawet w części. W sprawie tej egzekucja okazała się bezskuteczna, co doprowadziło do umorzenia postępowania egzekucyjnego i wydania przez Sąd Rejonowy w G. postanowienia z dnia 07.06.2021 r. o zamianie grzywny na pracę społecznie użyteczną. Skazany nie stawił się jednak do kuratora celem określania rodzaju i miejsca wykonywania pracy społecznie użytecznej. W takiej sytuacji kurator sądowy złożył wniosek „w przedmiocie określenia kary zastępczej”, który sąd rozpoznał.

Oceń zaistniałą sytuację i zaproponuj rozstrzygnięcie.

Czy do wykonywania orzeczeń w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego wykonawczego, a jeśli tak, to kiedy (w jakich przypadkach)?

3. Sąd Okręgowy w T. skazał Damiana J. wyrokiem z dnia 22.11.2016 r. za czyn z art. 291 § 4 k.k. i inne – m.in. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 6 lat. Ponadto skazanego w okresie próby oddano pod dozór kuratora sądowego. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 08.12.2016 r. Kurator zawodowy złożył wniosek do sądu rejonowego (właściwego dla miejsca wykonywania dozoru) o zwolnienie skazanego od dalszego dozoru kuratora, wskazując, że:

- skazany miał podlegać dozorowi kuratora w okresie próby, przy czym upłynęła już ponad połowa okresu próby;
- opinia kuratora sądowego sprawującego dozór w tej sprawie, dotycząca skazanego jest bardzo dobra.
- proces resocjalizacji skazanego przebiega pozytywnie.

Który sąd jest właściwy do rozpoznania wniosku kuratora?

Czy wniosek kuratora zasługuje na uwzględnienie?

Co jest główną przesłanką podejmowania decyzji w tym zakresie?

ZESTAW NR 39

1. Dnia 15 stycznia 2021 roku do Sądu Rejonowego w G. został skierowany akt oskarżenia przeciwko Łukaszowi B. oskarżonemu o czyn z art. 178a § 4 k.k. W toku dochodzenia prokurator zabezpieczył na mieniu podejrzanego grożącą mu karę grzywny i koszty egzekucyjne. Tytułem zabezpieczenia dokonano zajęcia wierzytelności w postaci pieniędzy w kwocie 3.000 zł. Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 marca 2021 roku Łukasz B. został skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto został orzeczony wobec niego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000,00 złotych i zasądzone koszty sądowe w kwocie 250 złotych za pierwszą instancję i w kwocie 200 złotych za postępowanie odwoławcze. W dniu 18 sierpnia 2021 r. obrońca skazanego złożył wniosek o uchylenie zabezpieczenia majątkowego wobec skazanego.

Kiedy i w jakiej sytuacji zabezpieczenie majątkowe można uchylić?

Czy postanowienie w tej kwestii jest zaskarżalne, a jeśli tak, to dlaczego (na jakiej podstawie prawnej)?

Czy wniosek obrońcy może być rozpoznany na posiedzeniu bez udziału stron?

2. Na posiedzeniu w przedmiocie uchylenia prawomocnego mandatu karnego (sprawa na wniosek ukaranego) nie stawił się nikt, przy czym od ukaranego Pawła W. – zawiadomienie zwrócono z adnotacją poczty „nie podjęto w terminie”.

Czy w zaistniałej sytuacji można uznać zawiadomienie wysłane do ukaranego za doręczone, jeżeli nie podjął on zawiadomienia mimo dwukrotnego awizowania i nie przebywa pod wskazanym przez siebie adresem?

Czy sąd może w takiej sytuacji wydać postanowienie w przedmiocie uchylenia prawomocnego mandatu karnego?

Czy wydane postanowienie doręcza się ukaranemu, a jeśli tak, to które?

3. Wyrokiem z dnia 24.04.2019 r. Sąd Rejonowy w T. wymierzył skazanej Jolancie S. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W wyroku skazana została zobowiązana do powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Po jakimś czasie kurator zawodowy złożył wniosek o oddanie skazanej pod dozór kuratora sądowego, wskazując, że skazana nie respektuje orzeczenia sądu i nadużywa alkoholu, a że takich sytuacji nie można tolerować, to skazana powinna podlegać wzmożonej kontroli w okresie próby.

Czy oddanie skazanej pod dozór kuratora sądowego w okresie próby jest możliwe?

Co jest główną przesłanką podejmowania decyzji w tym zakresie?

Czy postanowienie może być wydane na posiedzeniu bez udziału stron?

Czy jest ono zaskarżalne?

ZESTAW NR 40

1. Piotr J. został zatrzymany w dniu 27.05.2021 r. z uwagi na podejrzenie udziału w zabójstwie Mateusza W. W dniu 27.05.2021 r. Piotr J. złożył zażalenie na zatrzymanie do miejscowego sądu rejonowego, podnosząc, że jest ono nielegalne i niezasadne. Na posiedzeniu w dniu 28 maja 2021 r. Piotr J. cofnął zażalenie.

Czy podejrzany mógł cofnąć swoje zażalenie? Jaki to wywoła skutek?

Czy na wydane postanowienie służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

2. Jan K. wyrokiem Sądu Rejonowego w H. został uznany winnym dwóch wykroczeń skarbowych z art. 57 § 1 k.k.s. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 5.000 zł. Grzywna ta została skazanemu zamieniona prawomocnym postanowieniem sądu z dnia 10.01.2021 r. na pracę społecznie użyteczną, która miała być wykonywana przez 3 miesiące w wymiarze 8 godzin w stosunku tygodniowym. obrońca skazanego złożył wniosek o uchylenie tego postanowienia i rozłożenie skazanemu grzywny na raty, bo podjął on zatrudnienie. Z akt postępowania wykonawczego nie wynikało stałe zatrudnienie skazanego gdziekolwiek. Sąd postanowieniem z 30.03.2021 r. odmówił uchylenia prawomocnego postanowienia z dnia 10.01.2021 r. oraz umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie rozłożenia na raty grzywny orzeczonej wobec Jana K.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jakie są przesłanki uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia wydanego w postępowaniu wykonawczym?

Czy wskazane umorzenie postępowania wykonawczego było zasadne?

3. Do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Lucyny S. (lat 14), której zarzucono, że w okresie od maja 2018 r. do dnia 28 maja 2019 r., w szkole podstawowej, a także poza szkołą uporczywie nękała małą Klaudię S. w ten sposób, że spychała ją ze schodów, popychała ją, podstawiła jej nogę, używała publicznie wyzwisk typu „gruba świnia”, „suka”, naśmiewała się z niej i rozsiewała plotki na temat małej i jej rodziny, tj. czyn karalny z art. 190a § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia nie popełniła ww. czynu karalnego i umorzył wobec niej postępowanie. Ponadto sąd kosztami postępowania obciążył Skarbu Państwa.

Kiedy sąd rodzinny nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w całości lub części?

Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu?

Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy rodzice poszkodowanego dziecka mogą kwestionować umorzenie postępowania wobec sprawcy nękania ich dziecka?

1. Prokurator Rejonowy wnioskiem z dnia 5 kwietnia 2019 r. wystąpił o przesłuchanie przez sąd małoletniego pokrzywdzonego Pawła K. (ur. 15.11.2003 r.) w charakterze świadka – do sprawy fizycznego i psychicznego znęcania się Dariusza K. nad małoletnimi dziećmi. Z uzasadnienia wniosku wynikało, że wprawdzie małoletni Paweł K. ukończył już 15 lat, ale zachodzi uzasadniona obawa, iż przesłuchanie go w innych warunkach (niż przez sąd) mogłoby wywrzeć negatywny wpływ na jego stan psychiczny. Sąd nie uwzględnił wniosku prokuratora o przesłuchanie przez sąd małoletniego pokrzywdzonego.

Oceń zaistniałą sytuację.

Co jest warunkiem wdrożenia takiego trybu przesłuchania przez sąd małoletniego pokrzywdzonego?

Czy na postanowienie sądu przysługuje zażalenie?

2. W dniu 07.01.2021 r. Bartłomiej K. został ukarany mandatem karnym kredytowanym za czyn polegający na przekroczeniu dopuszczalnej prędkości w obszarze zabudowanym. Jest to wykroczenie z art. 92a k.w. W dniu 22.04.2021 r. ukarany wysłał do właściwego sądu rejonowego wniosek o uchylenie ww. mandatu. Na posiedzeniu oświadczył, że „nie wie, dlaczego ten wniosek złożył kilka miesięcy po ukaraniu. Po prostu nie zbierał pieniędzy na ten mandat. Wniosek złożył po wezwaniu go do zapłaty tej kwoty, a przed komornikiem i dlatego wnosi o uchylenie tego mandatu”.

Oceń terminowość i zasadność wniosku ukaranego?

Jaką decyzję podejmie sąd, jeśli stwierdzi, że wniosek ukaranego został złożony po upływie terminu dla tej czynności?

Co się stanie z zażaleniem ukaranego, jeśli wniesie je do miejscowego sądu okręgowego?

3. Do Sądu Rejonowego w O. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Oskara W. (lat 16), któremu zarzucono, że:

- w dniu 08.11.2019 r., wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał środki odurzające w postaci marihuany o wadze 0,38 g, tj. czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- w dniu 08.11.2019 r., posiadał wykonany z tworzywa sztucznego ręczny młynek służący do przerobu (rozdrabniania) ziela konopi oraz wykonany z metalu ręczny młynek służący do przerobu (rozdrabniania) ziela konopi z wydobywającym się z nich zapachem marihuany wraz z drobinami suszu roślinnego, tj. czyn z art. 54 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni dopuścił się zarzucanych mu czynów karalnych i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego.

Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, którymi obciążył Skarb Państwa. Sąd nie orzekł jednak przepadku dowodów rzeczowych.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy orzeczenie o dowodach rzeczowych może być wydane w odrębnym postępowaniu?

Kto wykonuje orzeczenie o zniszczeniu dowodów rzeczowych?

ZESTAW NR 42

1. Prokurator Rejonowy w H. skierował do właściwego sądu wnioski o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy w stosunku do Ireneusza A., który w dniu 23 maja 2021 roku, kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki Honda Accord, znajdując się w stanie nietrzeźwości, przy stwierdzeniu zawartości: 1,01‰ (I próba), 0,96‰ (II próba), 0,93‰ (III próba) alkoholu etylowego we krwi. Prokurator, za zgodą podejrzanego wniosł o orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do prowadzenia których wymagane są uprawnienia kat. B – na okres 3 lat.

Sąd wnioski prokuratora uwzględnił, ale wyroku zawarł m.in. rozstrzygnięcie o treści: „na mocy art. 39 pkt 3 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem pojazdów, do prowadzenia których wymagane są uprawnienia kat. B – na okres 3 (trzech) lat”. Prokurator złożył wniosek o uzasadnienie wyroku – w części dotyczącej kary i pozostałych rozstrzygnięć zawartych w wyroku. Przy pisaniu uzasadnienia sędzia dostrzegł swój błąd i przyznał w uzasadnieniu, że orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego jak w wyroku, jest wynikiem oczywistego niedopatrzenia i pomyłki sądu.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy ww. oczywista pomyłka mogłaby zostać sprostowana w trybie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej, a jeśli nie, to dlaczego?

Jaki zarzut prokurator musi postawić, aby jego apelacja była dopuszczalna?

2. Sąd Rejonowy w T. jako sąd rodzinny zobowiązał rodziców nieletniego Antoniego D. (lat 14) do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przez nieletniego podczas kradzieży sklepowej w sklepie „Delikatesy”. Do zapłaty mieli 360 zł. Rodzice nieletniego szkody nie naprawili w określonym im terminie, Sąd rodzinny wymierzył im karę pieniężną w wysokości 800 złotych za uchylanie się od wykonania obowiązków nałożonych na nich przez sąd. Rodzice nieletniego złożyli na to ukaranie zażalenie, podnosząc, że w dobie pandemii koronawirusa COVID-19 jedyny żywiciel rodziny (matka nieletniego) straciła stałą pracę i ma pracę tylko dorywczą, a do zażalenia załączyli dowód uiszczenia części zapłaty na rzecz pokrzywdzonego sklepu (150 zł). Wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zniesienie nałożonego na nich obowiązku.

Oceń zaistniałą sytuację, prawidłowość orzeczenia i zasadność zażalenia rodziców nieletniego.

Jak w takiej sytuacji będzie się toczyło postępowanie?

3. Sąd Rejonowy w N., postanowieniem z dnia 30 lipca 2021 r. wydanym na podstawie art. 9 § 4 k.k.w. wstrzymał wykonanie 150 dni zastępczej kary pozbawienia wolności zarządzonej do wykonania wobec skazanego Łukasza T. postanowieniem Sądu Rejonowego w N. z dnia 09.07.2021 r. wydanym w sprawie II Ko 415/21 – do czasu:

- prawomocnego rozpoznania zażalenia dotychczasowego obrońcy skazanego na to postanowienie oraz
- prawomocnego rozpoznania wniosku nowego obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania ww. zastępczej kary pozbawienia wolności w trybie art. 65 § 1a k.k.w. (zarejestrowanego pod sygn. akt II Ko 979/21).

Czy takie procedowanie sądu było dopuszczalne (zważywszy na rozstrzygnięcie o toku dwóch odrębnych postępowań wykonawczych)?

Czy postanowienie o wstrzymaniu wykonania orzeczenia wydanego w postępowaniu wykonawczym wymaga sporządzenia uzasadnienia?

Czy jest ono zaskarżalne?

ZESTAW NR 43

1. Sąd Rejonowy w I. wyrokiem zaocznym z 08.10.2010 r. skazał Czesława K. na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Kara ta została zarządzona do wykonania postanowieniem z dnia 08.01.2014 r. Skazany zaczął się ukrywać przed wykonaniem kary i wyjechał za granicę, co doprowadziło do zawieszenia postępowania wykonawczego w dniu 29.06.2016 r. Skazany, po ujęciu go we Francji na podstawie europejskiego nakazu aresztowania został sprowadzony do Polski celem odbycia kary orzeczonej przez Sąd Okręgowy w T. W takiej sytuacji w Sądzie Rejonowym w I. z urzędu wszczęto postępowanie w przedmiocie wyrażenia przez skazanego zgody na zrzeczenie się zasady specjalności. Na posiedzeniu w dniu 26.11.2019 r. skazany, po pouczeniu go o skutkach zgody na zrzeczenie się zasady specjalności oświadczył, że nie wyraża zgody na prowadzenie przeciwko niemu postępowania karnego wykonawczego ze sprawy Sądu Rejonowego w I.

Oceń zaistniałą sytuację.

Omów zwięźle zasadę specjalności.

Czy zakaz wykonania kar nieobjętych europejskim nakazem aresztowania oznacza, że osoba taka jak Czesław K. nie odbędzie nigdy kary?

2. Na rozprawie w sprawie o czyn z art. 107 k.w. Sąd Rejonowy w L. postanowił na podstawie art. 49 § 1 k.p.w. nałożyć na świadka Roberta G. karę porządkową w kwocie 1.000 zł za niestawiennictwo bez usprawiedliwienia na rozprawie – mimo prawidłowo doręczonego mu wezwania (wezwanie odebrała konkubina świadka).

Oceń zasadność nałożenia kary na świadka.

Czy na wskazane postanowienie przysługuje świadkowi zażalenie?

Kiedy można lub należy nałożoną karę uchylić?

Jaki charakter ma termin dla usprawiedliwienia przez świadka niestawiennictwa?

3. Jolanta S. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 25.08.2021 r. została uznana winną wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i za to skazana na karę 1 miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Jak wynika z akt wykonawczych, została wobec skazanej zarządzona do wykonania zastępcza kara aresztu w wymiarze 15 dni – w miejsce ww. kary ograniczenia wolności. Skazana złożyła wniosek o wstrzymanie wykonania zastępczej kary aresztu. Jednocześnie oświadczyła na piśmie, że podejmie odbywanie kary ograniczenia wolności i podda się rygorom z nią związanym. Potwierdza to także Zakład Gospodarki Komunalnej, który popiera prośbę skazanej i zaświadcza, że wykonuje ona obecnie prace w ramach innej kary ograniczenia wolności, a robi to sumiennie, punktualnie i rzetelnie.

Czy i kiedy sąd może wstrzymać wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności lub aresztu?

Jaki byłby skutek dalszego uchylania się przez skazanego od orzeczonej kary ograniczenia wolności?

Czy w razie ponownego zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności lub aresztu, skazany może się starać o ponowne wstrzymanie wykonania tej kary?

ZESTAW NR 44

1. Sąd Rejonowy w J. postanowieniem z 09.12.2021 r., po rozpoznaniu wniosku prokuratora, na podstawie art. 79 § 4 k.p.k. orzekł, że udział obrońcy w sprawie przeciwko Sebastianowi Z. – podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 226 § 1 k.k., nie jest obowiązkowy i zwolnił obrońcę w osobie adw. Sandry G. z jej obowiązków. Biegli psychiatrzy bowiem wydali opinię, z której wynika, że podejrzany nie jest chory psychicznie ani niedorozwinięty umysłowo, nie był takim w czasie popełniania zarzucanego mu czynu, nie znajdował się w stanie innych zakłóceń czynności psychicznych. Zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem w czasie krytycznym miał zachowaną. Nadto podejrzany może brać w czynnościach procesowych, stawać przed sądem oraz prowadzić samodzielną, rozsądną obronę. Skazany złożył na doręczone mu postanowienie zażalenie, w którym zarzucił sądowi brak uwzględnienia, że nadal bierze leki antydepresyjne, jest ubogi i jąka się, co utrudnia mu obronę.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy zażalenie podejrzanego jest dopuszczalne, a jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej?

Co należy zrobić z zażaleniem, gdyby nie było ono dopuszczalne?

2. Sąd Rejonowy w N. wyrokiem z 7.03.2019 r. skazał Artura P. na grzywnę w wymiarze 300 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na 12 zł – za czyn z art. 178a § 1 k.k. Skazany uiszczył tylko część grzywny. Sąd prawomocnym postanowieniem z dnia 24.09.2021 r. zarządził wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 120 dni w miejsce nie uiszczonych reszty grzywny. Skazany 15.12.2021 r. uiszczył kwotę 1.300 zł tytułem części grzywny.

Czy uiszczenie przez skazanego części grzywny ma wpływ na wymiar kary zastępczej?

Jeśli tak, to w jaki sposób koryguje się jej wymiar?

W jakiej formie zapada decyzja i czy jest zaskarżalna?

3. Do Sądu Rejonowego w P. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Kamila L. (lat 16), któremu zarzucono, że w dniu 14 listopada 2019 r., na terenie szkoły średniej, dwukrotnie zaatakował Jana B., przez co spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na okres poniżej 7 dni, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo doznania średniego uszczerbku na zdrowiu, tj. czyn karalny z art. 157 § 2 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny umorzył wobec nieletniego postępowanie. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację. Kiedy sąd rodzinny nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w całości lub części?

Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu?

Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy rodzice poszkodowanego dziecka mogą kwestionować umorzenie postępowania sprawcy pobicia ich dziecka?

Czy nieletni lub jego rodzice mogą być obciążeni kosztami postępowania w razie jego umorzenia?

1. Postanowieniem sądu opiekuńczego w K. z 04.10.2018 r. został ustanowiony kurator dla małoletnich dzieci Sebastiana B. i Kingi B. w osobie adwokata Anny B., celem reprezentowania ich interesów w toczącym się w prokuraturze rejonowej postępowaniu karnym. Kurator został ustanowiony na wniosek prokuratora. Adwokat Anna B. stawiła się do sądu na posiedzenie, gdzie miała zostać przesłuchana małoletnia Kinga B. Świadek nie stawił się. Posiedzenie trwało 10 minut. W dniu 20.12.2018 r. do sądu wpłynęło pismo ww. adwokat o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania – wynagrodzenia w wysokości 420 zł powiększonego o podatek VAT za reprezentowanie małoletniej pokrzywdzonej Kingi B. w postępowaniu przed sądem. Podniosła, że dotychczas opłata nie została zapłacona w całości ani w części. Jako podstawa prawna żadanego wynagrodzenia został wskazany przepis art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze. Sąd na podstawie art. 179 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie uwzględnił wniosku adw. Anny B. Na postanowienie to zażalenie złożyła adw. Anna B., zarzucając zapadłemu rozstrzygnięciu: 1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, że wykonywane przez kuratora małoletniej pokrzywdzonej czynności w sprawie nie stanowiły pomocy prawnej; 2) naruszenie art. 179 § 1 k.r.o. poprzez jego zastosowanie w postępowaniu karnym, w sytuacji braku odesłania pozwalającego na stosowanie, nawet w drodze analogii; 3) naruszenie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 5 rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w zw. z § 17 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu – poprzez ich niezastosowanie.

Oceń zasadność zażalenia adw. Anny B. Który sąd je rozpozna?

Jaki organ jest właściwy do rozstrzygnięcia kwestii związanych ze świadczoną przez kuratora pomocą prawną, w tym określanie należnego mu wynagrodzenia?

2. Sąd Rejonowy w E., w sprawie przeciwko Renacie M. – obwinionej o wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. z urzędu powołał biegłego psychiatrę w osobie – lek. med. Piotra K. w celu udzielenia odpowiedzi na następujące pytania i wydania opinii na piśmie, czy obwiniona jest chora psychicznie lub cierpi na inne zaburzenia centralnego układu nerwowego oraz czy w czasie zarzuconego jej czynu miała ona zachowaną zdolność jego rozpoznania i pokierowania swoim postępowaniem, czy też w znacznym stopniu ograniczoną w rozumieniu art. 17 § 2 k.w.?

Czy postanowienie może być wydane na posiedzeniu bez udziału stron?

Czy powołanie tylko jednego biegłego psychiatry było prawidłowe?

Czy obwiniona musi wyrazić zgodę na udział w badaniu?

3. Do Sądu Rejonowego w R. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Tobiasza M. (lat 14) – umieszczonego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, któremu zarzucono, że w dniu 17 listopada 2019 r., w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieletnimi nagrywał i udostępniał treści pornograficzne z udziałem małoletniego, tj. czyn karalny z art. 202 § 3 k.k. Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny odmówił wszczęcia postępowania wobec nieletniego z uwagi na już stosowany środek wychowawczy.

Oceń zaistniałą sytuację. Kiedy sąd rodzinny może odmówić wszczęcia postępowania?

Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu? Kto może się odwołać od takiego orzeczenia? Czy jakiś małoletni powinien mieć w takiej sprawie status pokrzywdzonego?

ZESTAW NR 46

1. Postanowieniem z 03.09.2015 r. Prokuratura Rejonowa w L., na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. oraz art. 626 § 1 k.p.k. odmówiła przyznania Damianowi S. kosztów wynagrodzenia obrońcy wyłożonych przez stronę za obronę z wyboru przez adwokata za udział w czynnościach procesowych w postępowaniu przygotowawczym ponad przyznaną kwotę 720 zł. W uzasadnieniu prokurator podniósł m.in., że:
- postanowieniem z dnia 07.08.2015 r. Prokurator Rejonowy w L. na wniosek obrońcy podejrzanego przyznał podejrzanemu kwotę 720 zł, ustalając wysokość kosztów na podstawie niezbędnego nakładu pracy obrońcy, a także charakteru sprawy i wkładu pracy zastępcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia;
 - podejrzany, ani jego obrońca nie wniósł zażalenia na przedmiotowe postanowienie, zaś obecnie, po jego uprawomocnieniu się, domaga się „uzupełnienia postanowienia o rozstrzygnięcie co do żądania zwrotu kosztów ponad kwotę 720 zł;
 - prokurator rozstrzygnął już o żądaniu obrońcy, które w żaden sposób nie obliuguje go do przyznania całości żądanej kwoty.

Na postanowienie to zażalenie złożył obrońca Damiana S., w którym zarzucił błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego postanowienia (w tym pominięcie istotnej dla ustalenia kosztów postępowania okoliczności, iż adwokat uczestniczył 4-krotnie w czynnościach poza siedzibą kancelarii adwokackiej). Ostatecznie sprawa z zażaleniem, na zasadzie art. 626a k.p.k. została przekazana do sądu.

Oceń zasadność zażalenia. Czy podejrzanemu przysługuje zwrot kosztów obrony, gdy dojdzie do umorzenia postępowania przygotowawczego – tylko w wysokości wskazywanej przez obrońcę?

2. Wyrokiem nakazowym z dnia 16 kwietnia 2021 r., Sąd Rejonowy w N. skazał Mariusza S. za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. na karę grzywny 200 zł oraz zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa całość kosztów sądowych w kwocie 80 zł, w tym opłatę w kwocie 30 zł. Odpis wyroku został doręczony obwinionemu i oskarżycielowi publicznemu - Straży Miejskiej Miasta Krakowa. Straż Miejska Miasta Krakowa w terminie 7 dni od doręczenia jej odpisu wyroku nakazowego złożyła zażalenie na pkt II ww. wyroku nakazowego, podnosząc, że prowadzone przez Straż Miejską Miasta Krakowa czynności wyjaśniające w przedmiotowej sprawie nie zostały zakończone przed wejściem w życie zmian w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Zatem, zgodnie z dyspozycją art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz niektórych innych ustaw, należało zasądzić opłatę na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, tj. Gminy Miejskiej Kraków w wysokości 20 zł tytułem zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających (art. 119 § 1 k.p.w.).

Oceń dopuszczalność i zasadność zażalenia Straży Miejskiej. Jeśli jest to zażalenie dopuszczalne, to jaki sąd będzie je rozpatrywał?

3. Sąd Rejonowy w Z. postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2021 r. po rozpoznaniu na posiedzeniu wniosku kuratora zawodowego zarządził zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie za pośrednictwem Policji Mirosława K. – na posiedzenie wykonawcze w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Czy złożenie zażalenia wstrzymuje wykonania postanowienia w przedmiocie zarządzenia zatrzymania i przymusowego doprowadzenia? Kto ma prawo wzięcia udziału w posiedzeniu w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności? Czy w obowiązującym stanie prawnym sąd właściwy do rozpoznania wniosku kuratora może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie skazanego na posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniosku? Jakie to są sytuacje?

ZESTAW NR 47

1. Prokurator Rejonowy w M. złożył w dniu 14.06.2021 r. wniosek do sądu rejonowego o przesłuchanie w trybie art. 185b § 1 k.p.k. świadka Klaudii K. w wieku 14 lat. Przewodniczący Wydziału Karnego zarządzeniem z dnia 06.07.2021 r., z uwagi na ukończenie przez świadka wieku 15 lat (co nastąpiło w dniu 20.06.2021 r.) – zarządził odstąpienie od wyznaczania terminu przesłuchania świadka w Niebieskim Pokoju miejscowego sądu z udziałem biegłego psychologa i zwrócenie sprawy prokuratorowi celem podjęcia stosownych czynności we własnym zakresie.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy zakończenie sprawy zarządzeniem było prawidłowe? Jeśli nie, czy prokurator może domagać się rozstrzygnięcia jej postanowieniem?

Czy prokurator może ponowić swój wniosek?

Co jest warunkiem wdrożenia takiego trybu przesłuchania, gdy świadek w chwili przesłuchania ukończył już 15 lat?

2. Justyna Ł. jest podejrzana o to, że w dniu 15.09.2021 r., ok. godz. 07.05, kierowała samochodem marki Seat, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, przy stwierdzeniu 0,18 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Jest to wykroczenie z art. 87 § 1 k.w. Ponieważ za wykroczenie to orzeka się obligatoryjnie środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, Sąd Rejonowy w R. postanowieniem z 29.09.2021 r. postanowił zatrzymać Justynie Ł. odebrane jej prawo jazdy. Justyna Ł. złożyła na to postanowienie zażalenie, zarzucając, że to nie ona kierowała pojazdem, policjant się pomylił i w ogóle zachowywał się agresywnie, bo już kiedyś złożyła na niego skargę do komendanta. Do zażalenia załączyła oświadczenie swego męża, że to on kierował samochodem, a nie jego żona.

Czy zażalenie może być skuteczne?

Co bada sąd przy zatrzymywaniu prawa jazdy?

Jaki byłby skutek przekroczenia terminu dla tej czynności?

3. Mateusz L. wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 30.01.2019 r. został uznany winnym występku z art. 286 § 1 k.k. oraz art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to skazany na karę łączną pozbawienia wolności 1 roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Wyrok ten uprawomocnił się 07.02.2019 r. Jak wynika z odpisu wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 20.11.2020 r., ten sam Mateusz L. został skazany prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy – za czyn z art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 1 k.k. popełniony w dniu 31.01.2020 r. W Sądzie Rejonowym w N. z urzędu wszczęto postępowanie – w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszanej.

Czy w opisanym przypadku sąd zarządza wykonanie kary pozbawienia wolności, czy tylko może zarządzić jej wykonanie?

W razie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności jak w opisanym przypadku – kiedy orzeczenie staje się wykonalne?

ZESTAW NR 48

1. Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 10.02.2016 r. Mirosław K. skazany został za przestępstwa z art. 197 § 1 k.k. i inne na karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Postanowieniem z dnia 28.09.2016 r. sąd zawiesił postępowanie wykonawcze wobec skazanego w zakresie wykonania orzeczonej kary, albowiem skazany ukrywał się i nie można było go ująć. Nadto postanowieniem z dnia 28.09.2016 r. sąd zarządził poszukiwanie skazanego listem gończym. Z akt wykonawczych wynika, że skazany odbył już karę pozbawienia wolności – w okresie od 18.10.2017 r. do 18.02.2020 r.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jaką decyzję powinien podjąć sąd, gdy stwierdzi, że poszukiwanie skazanego listem gończym jest bezprzedmiotowe?

2. Skazany Piotr M. złożył wniosek do sądu penitencjarnego o udzielenie zezwolenia na odbycie kary 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnie przez Sąd Rejonowy w O. – w systemie dozoru elektronicznego. Złożył też wniosek do sądu I instancji o wstrzymanie wykonania kary do czasu rozpoznania jego wniosku przez sąd penitencjarny. Sąd Rejonowy w O. odmówił jednak wstrzymania wykonania kary postanowieniem z dnia 19.11.2021 r. Skazany w terminie 7 dni od doręczenia mu tego postanowienia złożył zażalenie, zarzucając, że jest ono dla niego krzywdzące, niesprawiedliwe, a przy tym jest niejasne, bo nie zostało w ogóle uzasadnione, co świadczy o podjęciu arbitralnej i nietransparentnej decyzji procesowej. Ponadto, zanim doszło do rozpoznania jego wniosku w sądzie penitencjarnym, został on osadzony w zakładzie karnym.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy zażalenie skazanego może otrzymać bieg?

Czy osadzenie skazanego uniemożliwia rozpoznanie jego wniosku przez sąd penitencjarny?

Jak może się rozwinąć sytuacja skazanego – w zależności od właściwości i decyzji sądu penitencjarnego?

3. Do Sądu Rejonowego w S. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Mateusza K. (lat 15), któremu zarzucono, że w okresie od 16.04.2019 r. do 21.04.2019 r., w budynku byłego ujęcia wody, dokonał wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi nieletnimi zniszczenia umywalki, muszli klozetowej, szyb w drzwiach wewnętrznych oraz w oknie, wartości szkody co najmniej 1.000 zł na szkodę Urzędu Gminy w K., tj. czyn karalny z art. 288 § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.

Ponadto sąd kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Czy sąd rodzinny powinien zawiadomić prokuratora o rozprawie, a jeśli tak, to co powinien zrobić, jeśli prokurator o rozprawie nie wie?

Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości zniszczonego mienia?

Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek?

ZESTAW NR 49

1. Do Sądu Rejonowego w O. wpłynął w 2018 r. akt oskarżenia przeciwko Błażejowi T. stawającemu pod zarzutem przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. (oszustwo internetowe) na szkodę Pawła J. Jak wynikało z aktu oskarżenia, tylko jedna osoba podlegająca wezwaniu zamieszkuje na terenie obszaru Sądu Rejonowego w O. (pokrzywdzony), natomiast większość osób podlegających wezwaniu na rozprawę (łącznie 2 osoby), przebywa lub mieszka na terenie Poznania. Sąd ustalił, że oskarżony jest pozbawiony wolności w innej sprawie, a koniec odbywanej przez niego kary pozbawienia wolności przypada na 17.03.2020 r. Sąd – na podstawie art. 36 k.p.k. wystąpił do Sądu Okręgowego w O. o przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w Poznaniu.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy okoliczności związane z ekonomią procesową (np. związane z uniknięciem etapowego przetransportowywania oskarżonego, wzywania do sądu świadka z odległego Poznania) są wystarczające do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu? Jakie rozstrzygnięcia może wydać sąd okręgowy na skutek wystąpienia sądu rejonowego?

2. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynął wniosek o ukaranie przeciwko Kazimierzowi S., obwinionemu o to, że w dniu 29 stycznia 2021 r., telefonicznie wprowadził w błąd dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w T., przekazując fałszywą informację o dokonanej zniszczeniu budynku mieszkalnego na jego szkodę przez sąsiada, czym wywołał niepotrzebną czynność funkcjonariuszy z Posterunku Policji w J., tj. o czyn z art. 66 § 2 k.w. Z uzyskanej przez sąd opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, że u obwinionego stwierdzono chorobę psychiczną w postaci uporczywych zaburzeń urojeniowych. Biegły psychiatra uznał, że obwiniony miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu w czasie popełnienia wykroczenia i zdolność pokierowania swoim postępowaniem – w myśl warunków z art. 17 § 1 k.w.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak będzie wyglądało dalsze postępowanie?

3. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Pawła S. (lat 14), któremu zarzucono, że w dniu 09.06.2020 r., w sklepie „Biedronka” dokonał kradzieży jednej paczki papierosów „Rothmans” oraz zapalniczki na łączną kwotę 15,28 zł, na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. czyn karalny z art. 119 § 1 k.w.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Czy sąd rodzinny musi zawiadomić pokrzywdzonego o rozprawie?

Czy rozprawę można przeprowadzić, jeśli sąd tego nie zrobi?

Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości ukradzionego mienia?

Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek?

ZESTAW NR 50

1. Arkadiusz S. złożył zażalenie na postanowienie Prokuratora Rejonowego w R. o odmowie wszczęcia śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k. Pokrzywdzony złożył wniosek o wyrażenie zgody na utrwalanie przez niego przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Pokrzywdzony (z niezrozumiałych powodów wskazujący siebie jako „oskarżonego”) chciałby dokonywać rejestracji wyznaczonego posiedzenia (z niezrozumiałych powodów wskazanego jako „rozprawa”) za pomocą dyktafonu, który posiada możliwość zapisu dźwięku. Pokrzywdzony z niejasnych powodów jako podstawę swego wniosku wskazał art. 385 k.p.k., który reguluje odczytywanie aktu oskarżenia na rozprawie.

Czy wniosek Arkadiusza S. może otrzymać bieg procesowy – mimo błędów w nim zawartych? Jaką decyzję może podjąć sąd w trybie art. 358 k.p.k.?

Czy na postanowienie w przedmiocie wyrażenia zgody na utrwalanie przez stronę przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk służy zażalenie?

2. Do Sądu Rejonowego w L. wpłynęły materiały dotyczące nieletniej Wiktorii C. (lat 16), której zarzucono, że w bliżej nieustalonym dniu przed 11.03.2021 r., znieważyla Agatę W. i Marka T. jako nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej w L., rozpowszechniając za pośrednictwem komunikatora „Messenger” zdjęcie pokrzywdzonych, które wcześniej przerobiła, umieszczając fotografie ich twarzy na zdjęciu z internetowej strony pornograficznej, tj. czyn z art. 216 § 2 k.k. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletnia popełniła czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niej środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, a nadto kosztami postępowania, w tym za nadzór kuratora sądowego, obciążył nieletnią i jej rodziców.

Czy sąd rodzinny mógł umorzyć opisane postępowanie?

Kiedy nieletni lub jego rodzice mogą być obciążeni kosztami postępowania?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

Czy w toku postępowania wykonawczego sąd może zwolnić nieletniego i jego rodziców od uiszczania kosztów postępowania?

3. Sąd Rejonowy w A. skazał Grzegorza T. za czyn z art. 209 § 1a k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym. Orzeczono wobec skazanego obowiązek systematycznego łożenia na rzecz małoletnich dzieci. Decyzją właściwego kuratora skierowano skazanego do wykonywania kary ograniczenia wolności w Urzędzie Gminy. Z akt wykonawczych wynika, że skazany orzeczoną karę ograniczenia wolności wykonał w całości, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Kurator sądowy złożył jednak wniosek o określenie, czy i w jakim zakresie uznać karę ograniczenia wolności za wykonaną, bo skazany w okresie kary nie wywiązywał się z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Sąd uznał, że wniosek kuratora, o ile zmierza do uznania orzeczonej kary ograniczenia wolności za wykonaną jest zasadny. Sąd podniósł, że skazany istotnie wykonał całość kary, pracę swą wykonywał systematycznie i sumiennie, więc na obecnym etapie postępowania wykonawczego nie będzie już badał, z jakich to powodów skazany nie wywiązywał się z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Skazany ponosi za to odrębną odpowiedzialność karną – jeśli dojdzie do wszczęcia właściwego postępowania.

Czy uznanie kary ograniczenia wolności za wykonaną w całości było w opisanym wypadku dopuszczalne? Czy postanowienie w tym zakresie jest zaskarżalne?

Czy postanowienie może zapaść na posiedzeniu bez udziału stron?

ZESTAW NR 51

1. Prokurator Rejonowy w S. wystąpił do miejscowego sądu rejonowego z wnioskiem o skierowanie Daniela A. – podejrzanego o przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. i inne na obserwację w warunkach oddziału psychiatrii sądowej. Konieczność połączenia badania psychiatrycznego z obserwacją w zakładzie leczniczym zgłoszona została przez biegłych lekarzy psychiatrów. W uzasadnieniu swojego stanowiska podali oni, że jednorazowe badanie psychiatryczne przy dużej rozbieżności w dotychczasowych ocenach zdrowia psychicznego podejrzanego nie jest wystarczające dla oceny jego stanu poczytalności.
Kiedy sąd może orzec o umieszczeniu podejrzanego na takiej obserwacji?
Czy na postanowienie w przedmiocie zarządzenia obserwacji służy zażalenie? Czy w razie odmowy uwzględnienia wniosku prokuratora możliwe jest skierowanie na obserwację już po wniesieniu aktu oskarżenia? Jeśli tak, to jakie przesłanki musiałyby wystąpić?
2. W dniu 25.11.2021 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynął wniosek o ukaranie Klaudiusza K., któremu zarzucono, że w terminie od 2 lipca 2021 r. do 16 lipca 2021 r., jako przedsiębiorca działający pod nazwą „FURA CARS” nie dopełnił obowiązku udzielenia Powiatowemu Rzecznikowi Konsumentów w N. wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika w sprawie braku reakcji na zgłoszoną reklamację o zakupie samochodu marki Opel Vectra przez Kamila P., tj. czyn art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Wniosek nie zawierał wskazania, dlaczego sprawę skierowano do Sądu Rejonowego w N. Zarządzeniem z dnia 07.12.2021 r. sprawa została skierowana na posiedzenie bez udziału stron w przedmiocie zbadania właściwości miejscowej. Sąd ustalił, że siedziba firmy obwinionego i miejsce jego zamieszkania mieści się na terenie innego powiatu w tym samym województwie.
Oceń zaistniałą sytuację.
Jak będzie wyglądało dalsze postępowanie?
Czy na postanowienie w przedmiocie właściwości wydane w sprawie wykroczeniowej służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?
Czy sąd, któremu sprawę przekazano, może wszcząć spór kompetencyjny?
3. Sąd Rejonowy w C. skazał Patryka M. za czyn z art. 288 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Skazanego skierowano do wykonywania kary ograniczenia wolności w miejscowym MZK. Z akt wykonawczych wynikało, że skazany przepracował łącznie 96 godzin przez okres 4 miesięcy, co stanowi ponad połowę wymiaru pracy związanego z orzeczoną karą. Skazany złożył wniosek o zwolnienie z odbywania reszty kary ograniczenia wolności, powołując się na potrzebę wykonywania dorywczej pracy zarobkowej, w której ma dużo zleceń i trudności z uzyskaniem czasu wolnego. Sąd uwzględnił wniosek skazanego, uznając, że ze względu na osiągnięte cele kary należy zwolnić skazanego z reszty kary.
Czy zwolnienie z reszty kary ograniczenia wolności było w opisanym przypadku dopuszczalne?
Czy postanowienie w tym zakresie jest zaskarżalne?
Czy postanowienie może zapaść na posiedzeniu bez udziału stron?

ZESTAW NR 52

1. W Sądzie Rejonowym w T. w dniu 18.11.2021 r. zapadł wyrok skazujący Dariusza S. za czyn z art. 178a § 1 k.k. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia całości wyroku złożył obrońca oskarżonego, ale wniosku nie podpisał. Z kolei prokurator złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia jedynie w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu. Obrońca został wezwany do usunięcia braków formalnych swego wniosku poprzez jego podpisanie, ale nie uczynił tego w zakreślonym mu, 7-dniowym terminie.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak należy postąpić z wnioskiem obrońcy?

Jaki zakres może mieć uzasadnienie wyroku, jeśli będzie sporządzone tylko na wniosek prokuratora?

Czy sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi I instancji w celu sporządzenia całości uzasadnienia, gdyby wpłynęła tylko apelacja prokuratora co do kary?

2. Krzysztof F. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 04.11.2019 r. został uznany winnym występku z art. 190 § 1a k.k. i została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na 15 zł. Ponadto sąd orzekł wobec Krzysztofa F. środek kompensacyjny tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 800 zł na rzecz pokrzywdzonego Kacpra R. oraz rozstrzygnął o kosztach procesu. Ww. karę skazany wykonał w całości w dniu 26.03.2020 r. W dniu 24.02.2021 r. skazany złożył wniosek o zatarcie skazania wynikającego z ww. wyroku. Wniosek swój uzasadnił uiszczeniem grzywny, jak i zadośćuczynienia, jak też tym, że od czasu skazania przestrzegał porządku prawnego i nie był za nic karany sędownie. Wskazał też, że nie toczą się przeciwko niemu żadne postępowania oraz że przestrzega zasad współżycia społecznego. Tymczasem z akt wynikało, że skazany nie uiszczył świadczenia na rzecz pokrzywdzonego. Skazany nie przedłożył na tą okoliczność żadnego dowodu – mimo, że był do tego wzywany, zaś pokrzywdzony na piśmie poinformował sąd, że od skazanego uzyskał tylko 200 zł.

Oceń zaistniałą sytuację.

Kiedy może dojść do zatarcia skazania osoby skazanej na grzywnę?

Czy na postanowienie o nie uwzględnieniu wniosku w przedmiocie zatarcia skazania służy zażalenie?

3. Do Sądu Rejonowego w U. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Mateusza M. (lat 15), któremu zarzucono, że w dniu 25.07.2020 r. dokonał zniszczenia szyby w drzwiach wejściowych do budynku szkoły, powodując straty w wysokości 495 zł na szkodę urzędu gminy, tj. czyn karalny z art. 124 § 1 k.w. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni nie tylko popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany, ale też swoim zachowaniem polegającym na niesystematycznym uczestnictwie w zdalnym nauczaniu wykazuje przejawy demoralizacji. Sąd zastosował wobec nieletniego środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora, a nadto zobowiązał go do systematycznego uczestnictwa w zdalnych zajęciach, do właściwego zachowania się w domu i poza domem. Sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Czy sąd rodzinny, bez stwierdzenia przejawów demoralizacji mógłby zobowiązać nieletniego do systematycznego uczestnictwa w zdalnych zajęciach i innego właściwego zachowania?

Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości zniszczonego mienia?

Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek?

ZESTAW NR 53

1. Jarosław K. został wezwany w charakterze świadka na rozprawę do Sądu Rejonowego w U. na dzień 20.11.2020 r. Świadek stawił się na ten termin, ale nie został przesłuchany, bo w sprawie zapadł wyrok w trybie bez przeprowadzania postępowania dowodowego (art. 387 k.p.k.). Dnia 30.11.2020 r. wpłynął wniosek Jarosława K. (nadany pocztą w dniu 27.11.2020 r.) o zwrot kosztów podróży i utraconego zarobku, ale bez podania żadnych kwot. Do wniosku (notabene – wysłanego za pośrednictwem i na koszt Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Curie-Skłodowskiej w Warszawie) zostało dołączone zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach w skali miesiąca.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy wniosek świadka mógł być uwzględniony?

W jakich warunkach świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności postępowania na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, a w jakich - zwrot zarobku lub dochodu utraconego z powodu stawiennictwa?

Czy roszczenie o zwrot takich należności przedawnia się, a jeśli tak, to kiedy?

2. Wyrokiem nakazowym z dnia 9 sierpnia 2021 r. Sąd Rejonowy w N. uznał Jana R. za winnego popełnienia dwóch wykroczeń z art. 116 § 1a k.w. w zw. z § 26 ust. 8 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, za które wymierzono mu karę nagany. Ponadto ukarany został obciążony kosztami sądowymi w całości. Obwiniony otrzymał odpis wyroku nakazowego w dniu 27.08.2021 r. Wyrok ten uprawomocnił się 04.09.2021 r. W dniu 02.02.2022 r. do sądu wpłynął sprzeciw ukaranego (z datą 31.08.2021 r.) od ww. wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia tego sprzeciwu. W uzasadnieniu tego wniosku ukarany podniósł, że:

- pismo z datą 31 sierpnia zostało wysłane pocztą zwyczajną i niestety nie dotarło (dołącza kopię);
- nie wiedząc o tym, czekał na odpowiedź;
- prosi o zrozumienie i pomoc, gdyż nie miał takich spraw;
- jeśli to możliwe prosi o wstrzymanie procedury komorniczej.

Oceń zasadność wniosku Jana R. o przywrócenie terminu zawitego.

Kiedy można przywrócić termin zawity?

3. Do Sądu Rejonowego w W. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Mateusza K. (urodzonego 18.09.2006 r.), któremu zarzucono, że w dniu 16.09.2020 r., w sklepie „Delikatesy Centrum” dokonał kradzieży batonika „Snickers” o wartości 2,99 zł, na szkodę sklepu, tj. czyn z art. 119 § 1 k.w. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni swoim zachowaniem wykazuje przejawy demoralizacji w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy sąd rodzinny może, po ukończeniu przez nieletniego 13 lat, zamiast stwierdzenia popełnienia czynu karalnego – stwierdzić wykazywanie tym jednorazowym czynem przejawów demoralizacji?

Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości ukradzionego mienia?

Jeśli tak – czy takie rozstrzygnięcie nadaje się do egzekucji komorniczej?

ZESTAW NR 54

1. Do Sądu Rejonowego w Z. w dniu 16 lutego 2021 r. wpłynął prywatny akt oskarżenia przeciwko oskarżonemu Bogdanowi C. o czyn z art. 217 § 1 k.k. Posiedzenie pojednawcze nie doprowadziło do zawarcia ugody między stronami. Przewód sądowy nie został jednak rozpoczęty, ponieważ oskarżony z powodu choroby nie mógł stawiać się na termin rozprawy. Z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej wynika, że oskarżony ze względu na stan zdrowia nie może brać udziału we wszelkich czynnościach procesowych, w tym stawiać się w sądzie. Stan taki potrwa jeszcze około 6 miesięcy.
**Czy w takiej sytuacji postępowanie może się toczyć? Jaką decyzję powinien podjąć sąd?
Czy jest ona zaskarżalna, przez kogo i w jakim terminie, jeśli zapadła na posiedzeniu bez udziału stron?**

2. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Dariusza N. (lat 15), który w dniu 13.11.2020 r., na terenie szkoły podstawowej miał dwukrotnie zaatakować Bartosza W., przez co spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k. Postanowieniem z dnia 03.02.2021 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich wszczęto postępowanie wobec nieletniego Dariusza N. o popełnienie ww. czynu karalnego. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny ustalił jednak, że obrażenia Bartosza W. spowodował inny uczeń niż Dariusz N.
**Jaką decyzję podejmie sąd rodzinny?
Czy nieletni lub jego rodzice mogą być w takiej sytuacji obciążeni kosztami postępowania?**

3. Sylwester H. został uznany winnym przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to prawomocnie skazany na karę grzywny w wysokości 140 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na 20 zł. W wyroku tym zasądzono od skazanego koszty sądowe w kwocie 350 zł. obrońca skazanego złożył wniosek o rozłożenie na raty zarówno grzywny, jak i kosztów sądowych. Pomimo tego po dwóch tygodniach obrońca złożył kolejny wniosek – tym razem o rozłożenie samych kosztów sądowych na raty, a sprawa została zarejestrowana pod nową sygnaturą. Sąd nieprawomocnym postanowieniem wydanym w sprawie wcześniej zarejestrowanej rozłożył skazanemu ww. grzywnę i koszty na 18 rat.
**Co sąd powinien zrobić z wszczętym postępowaniem wykonawczym w przedmiocie „rozłożenia kosztów na raty”?
Czy postanowienie w tym przedmiocie jest zaskarżalne?
Czy postanowienie może zapaść na posiedzeniu bez udziału stron?**

1. Do Sądu Rejonowego w B. w dniu 06.05.2021 r. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Grzegorzowi R., oskarżonemu o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. W toku postępowania przygotowawczego prokurator zastosował wobec podejrzanego środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną Lucyną R. i zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 5 metrów, a także nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną. Do sądu w dniu 28.05.2021 r. wpłynął wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Lucyny R. o dalsze przedłużenie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną.
Czy sąd może rozstrzygać o dalszym stosowaniu nakazu opuszczenia lokalu po wpłynięciu aktu oskarżenia? Jeśli tak, czy środek taki ma charakter terminowy?
Czy konieczna jest inicjatywa stron w tym przedmiocie?

2. Do Sądu Rejonowego w B. wpłynął wniosek obwinionego Ryszarda S. z dnia 25.10.2019 r. o sprostowanie protokołu posiedzenia z dnia 30.09.2019 r. w przedmiocie umorzenia postępowania poprzez wpisanie do protokołu w miejsce „w sprawie skazanego” – słów „w sprawie obwinionego”, gdyż określenie go „skazanym” uwłacza jego godności. W sprawie tej Ryszard S. istotnie występował jako obwiniony, a nie jako skazany.
W jakiej formie następuje sprostowanie protokołu posiedzenia?
Czy decyzja w tej kwestii wymaga uzasadnienia oraz czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Damian S. wyrokiem nakazowym z dnia 08.01.2016 r. został uznany winnym wykroczenia z art. 51 § 2 k.w. i za to skazany na karę grzywny w kwocie 300 zł. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 25.02.2016 r. Postanowieniem z 09.09.2016 r. sąd zamienił skazanemu ww. grzywnę na pracę społecznie użyteczną. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 24.09.2016 r. Sąd zawiesił postępowanie wykonawcze dotyczące wykonywania ww. pracy społecznie użytecznej, ponieważ skazany odbywał karę pozbawienia wolności w innej sprawie – w okresie od 07.03.2016 r. do 03.09.2017 r. W dniu 27.02.2020 r. wszczęte zostało z wniosku kuratora postępowanie w przedmiocie zarządzenia zastępczej kary aresztu. Na posiedzeniu skazany wniósł o umorzenie postępowania – wobec przedawnienia wykonania kary.
Czy wniosek musiał okazać się zasadny – kuratora czy skazanego?
Kiedy orzeczona za wykroczenie kara lub środek karny nie podlega wykonaniu?
Czy odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w innej sprawie miało wpływ na bieg terminu przedawnienia wykonania kary?

ZESTAW NR 56

1. Do Sądu Rejonowego w C. w dniu 15.04.2021 r. wpłynął wniosek prokuratora przeciwko tymczasowo aresztowanemu Zbigniewowi T., oskarżonemu o przestępstwo z art. 159 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy – na bezwzględną karę pozbawienia wolności. Okres tymczasowego aresztowania wobec upływał 30.05.2021 r., a termin posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku o wydanie wyroku został wyznaczony na 21.05.2021 r. Z akt wynikało, że oskarżony, przebywając na wolności może się ukrywać, skoro ukrywał się przez 8 lat. Nie było również pewności, czy będzie się stawiał na wezwania sądu, oraz że nie będzie się ukrywał i nie utrudniał wykonania czynności procesowych z jego obowiązkowym udziałem.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy po wpłynięciu aktu oskarżenia lub wniosku go zastępującego do sądu, gdy oskarżony jest tymczasowo aresztowany, sąd musi czy może z urzędu rozstrzygnąć utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tymczasowego aresztowania, a w razie potrzeby orzec także o innych środkach zapobiegawczych?

Czy stwierdzenie możliwości rychłego uchylenia tymczasowego aresztowania zwalnia sąd z urzędowej aktywności w tym zakresie?

2. Dnia 29.03.2021 r. Komenda Powiatowa Policji w G. zwróciła się do Sądu Rejonowego w G. z wnioskiem o zatwierdzenie zatrzymania prawa jazdy Czesławowi B. z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Wniosek ten nie został w żaden sposób uzasadniony. Postanowieniem z dnia 12.04.2021 r. Sąd Rejonowy w G. odmówił zatrzymania prawa jazdy i nakazał zwrócić Czesławowi B. prawo jazdy – elektronicznie zatrzymane 23.03.2021 r. Komenda Powiatowa Policji w G. złożyła na to postanowienie zażalenie, podnosząc, że Czesław B. jest alkoholikiem i był już karany za wykroczenia drogowe, więc należy do kierowców, którzy swoim postępowaniem zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego.

Oceń dopuszczalność policyjnego zażalenia.

Jak potoczy się postępowanie międzyinstancyjne?

Jeśli zażalenie jest dopuszczalne, to który sąd je rozpozna?

3. Do Sądu Rejonowego w Z. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Huberta T. (lat 14), któremu zarzucono, że w nocy 2/3 czerwca 2020 r., po uprzednim wybiciu szyby w nieczynnym budynku usługowym wszedł do środka, gdzie dokonał zniszczenia 4 sztuk świetlówek typu „neonówka”, a następnie z wnętrza tego budynku zabrał w celu przywłaszczenia łopatę o wartości 50 zł oraz kilof z drewnianą rękojeścią o wartości 50 zł, a ponadto zniszczył dwie stalowe rury spustowe, znajdujące się na zewnątrz budynku, czym spowodował straty o łącznej wartości 1.650 zł na szkodę Wiesława D. tj. czyn karalny z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni nie popełnił ww. czynu karalnego i umorzył wobec niego postępowanie. Ponadto sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz matki nieletniego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, a kosztami postępowania obciążył Skarbu Państwa.

Czy umorzenie było słuszne, skoro sąd stwierdził, że nieletni nie popełnił czynu karalnego? Kiedy sąd rodzinny nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w całości lub części? Czy takie postanowienie sądu komuś doręcza, a jeśli tak, to komu? Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy poszkodowany może kwestionować umorzenie postępowania wobec sprawcy włamania i zniszczenia mienia?

1. Przed Sądem Rejonowym w D. toczy się postępowanie sądowe przeciwko Grzegorzowi R. podejrzanemu o czyny z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k., art. 180a k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. Gromadzony jest dalszy materiał dowodowy w sprawie o zastosowanie środka zabezpieczającego (internacji). W dniu 11.10.2021 r. pokrzywdzona Monika R. złożyła opłacony wniosek o wydanie jej kserokopii protokołu rozprawy z dnia 06.09.2021 r.

Oceń zaistniałą sytuację.

Komu można wydać odpłatnie, a komu nieodpłatnie kopie dokumentów z akt sprawy?

Czy pokrzywdzona w sprawie jak wyżej ma uprawnienia do składania wniosków

o wydanie jej kserokopii czynności sądowych? Jeśli tak, to jak to się ma do art. 359 pkt 1 k.p.k., z którego wynika, że rozprawa, która dotyczy wniosku prokuratora o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i zastosowanie środka zabezpieczającego jest niejawną?

2. Stanisław Z. stanął przed Sądem Rejonowym w N. jako obwiniony o czyn z art. 107 k.w. W postępowaniu sądowym wydane zostało postanowienie o powołaniu biegłego psychiatry dla zbadania obwinionego i jego poczytalności. Z opinii wynika, że poczytalność obwinionego w chwili zarzucanego mu czynu była ograniczona w rozumieniu art. 17 § 2 k.w. Na dwa tygodnie przed rozprawą wpłynął wniosek obwinionego, by wymierzyć mu karę nagany bez przeprowadzania rozprawy. Termin rozprawy nie został odwołany, jednak rozprawie nie stawił się obrońca z urzędu, bo nie został powiadomiony o terminie rozprawy. Sąd odroczył rozprawę na następny termin.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy sąd będzie mógł rozpoznać wniosek obwinionego na następnej rozprawie? Jakie są warunki uwzględnienia takiego wniosku?

Czy wyrok będzie zaoczny, jak nie stawi się obwiniony, a stawi się jego obrońca z urzędu?

3. Do Sądu Rejonowego w A. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Marcina M. (lat 15), któremu zarzucono, że w dniu 28.02.2021 r., działając wspólnie i w porozumieniu z Krystianem W., Danielem W. oraz Krystianem S. usiłowali dokonać kradzieży z włamaniem do sklepu spożywczego poprzez wyrwanie gwoździ mocujących kratę zabezpieczającą okno i po uchyleniu kartonu zabezpieczającego wybite okno, usiłowali się dostać do wnętrza sklepu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na spłoszenie przez właścicielkę sklepu, przy czym przyjęto, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy sąd rodzinny prawidłowo zakwalifikował czyn karalny? Jeśli nie – jak takie rozstrzygnięcie można skorygować (poprawić)?

Od jakich rozstrzygnięć sądu rodzinnego prokurator może się odwołać i jakimi środkami?

ZESTAW NR 58

1. W dniu 26 czerwca 2021 r. do Sądu Rejonowego w E. wpłynął wniosek adw. Jakuba C. z dnia 25 czerwca 2021 r. o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku z dnia 24 czerwca 2021 r. i doręczenie odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem obrońcy. Tymczasem w aktach sprawy nie było żadnego wyroku, bo oskarżony na posiedzeniu cofnął swoją zgodę na wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy i skazanie go w sposób uzgodniony z prokuratorem. Sprawa w takiej sytuacji została zwrócona prokuratorowi celem wniesienia aktu oskarżenia na zasadach ogólnych.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jak należy postąpić z wnioskiem obrońcy?

Kto i w jakiej formie podejmuje decyzję? Komu się ją doręcza?

2. Sąd Rejonowy w E. postanowieniem z dnia 25.01.2021 r. w sprawie przeciwko obwinionemu Zygmuntovi W. uchylił karę porządkową w kwocie 800 zł nałożoną na Iwonę J. na rozprawie w dniu 14.12.2020 r. za nieusprawiedliwione niestawiennictwo. Postanowienie to nie zawierało uzasadnienia. Postanowienie w tym przedmiocie zaskarżył obwiniony. Podniósł on, że postanowienie sądu nie zawiera żadnego uzasadnienia, przez co jest niezrozumiałe i narusza standardy rzetelnego procesu, a Iwona J. to fałszywy świadek i powinna zostać ukarana przynajmniej nałożoną karą, która niezasadnie została jej uchylona.

Oceń dopuszczalność zażalenia obwinionego.

Jaki będzie dalszy tok postępowania?

3. Damian M. został uznany winnym występku z art. 180a k.k. i za to skazany na karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł. Skazany nie uiszczył grzywny nawet w części. W sprawie tej egzekucja okazała się bezskuteczna, co doprowadziło do umorzenia postępowania egzekucyjnego i wydania przez sąd postanowienia o zamianie ww. grzywny na pracę społecznie użyteczną. Rzecz jednak w tym, że skazany nie stawiał się nawet do kuratora celem ustalenia miejsca wykonywania tej kary. Kurator złożył wniosek o orzeczenie zastępczej kary wobec skazanego – z uwagi na niestawiennictwo skazanego u niego celem określenia miejsca wykonywania pracy społecznie użytecznej. Sąd zarządził wobec skazanego wykonanie 40 dni zastępczej kary pozbawienia wolności w miejsce nie uiszczonych grzywny, przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny. Skazany w terminie zawitym 7 dni od doręczenia mu odpisu postanowienia złożył zażalenie na to postanowienie i podniósł w nim m. in., że przedmiotową grzywnę uiszczył (załączył dowód wpłaty z dnia wniesienia zażalenia).

Czy w zaistniałej sytuacji zażalenie skazanego musi otrzymać bieg?

Czy sąd I instancji może przychylić się do zażalenia, a jeśli tak, to w jakim składzie i w jaki sposób?

Czy ewentualne uwzględnienie zażalenia na postanowienie wydane przez sąd I instancji w postępowaniu wykonawczym, jak w opisanym przypadku, podlega zaskarżeniu?

ZESTAW NR 59

1. W Sądzie Rejonowym w G. toczy się sprawa o wydanie wyroku łącznego w sprawie Mariusza K., skazanego pięcioma wyrokami różnych sądów rejonowych. Po otwarciu przewodu sądowego w dniu 10.12.2021 r. sąd z urzędu dopuścił dowód z akt związkowych sprawy oraz danych o karalności według stanu z dnia 08.04.2021 r. Prokurator wniósł jednak o dopuszczenie dowodu z opinii zakładu karnego o skazanym i aktualnych danych o jego karalności.
Czy wniosek prokuratora był zasadny?
Czy mógł zostać oddalony na podstawie art. 170 § 1 pkt 5 k..p.k.?
Czy dowody w postaci opinii zakładu karnego o skazanym i aktualne dane o jego karalności są dowodami istotnymi, a jeśli tak, to dlaczego?
Czy są to dowody, które mogą mieć wpływ na treść wyroku lub przebieg postępowania?

2. Sąd Rejonowy w B., wyrokiem nakazowym z dnia 3 listopada 2021 r. skazał obwinionego Mieczysława S. za wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Odpis wyroku został doręczony obwinionemu w dniu 10 listopada 2021 r. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu. W dniu 18 listopada 2021 r. obwiniony złożył sprzeciw od ww. wyroku nakazowego.
Oceń zaistniałą sytuację.
Jaki będzie dalszy tok postępowania?

3. Sąd Rejonowy w N. skazał Mieczysława S. go za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Tym samym wyrokiem sąd orzekł wobec skazanego środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł. Skazany uiścił jedynie część orzeczonego świadczenia pieniężnego – przez uiszczenie kwoty 1.800 zł, przy czym żadnej raty nie wpłacił w wysokości ustalonej na jego wniosek przez sąd. Do sądu wpłynął wniosek skazanego o umorzenie pozostałej do uiszczenia kwoty tytułem świadczenia pieniężnego – ze wskazaniem, że posiada rentę w wysokości 1013 zł, nie stać go na większe miesięczne raty, a nie ma niczego, co mógłby spieniężyć, by uregulować zaległości.
Czy wniosek skazanego mógł być skuteczny i zasadny?
Kiedy sąd może umorzyć należność sądową?
Czy jest możliwe umorzenie takiej należności, jeśli sąd zawiesi postępowanie wykonawcze w tym zakresie?

ZESTAW NR 60

1. Prokurator Rejonowy w Nisku, postanowieniem wydanym na podstawie art. 217 § 1 i 2 k.p.k., art. 219 § 1 k.p.k., art. 220 § 1 i 2 k.p.k., zażądał od Marka S. wszystkich fotografii z wizerunkiem Beaty P., aparatu fotograficznego, którym wykonano te zdjęcia oraz nośników ze zdjęciami wymienionej, a w razie odmowy dobrowolnego wydania żądanej rzeczy – postanowił przeprowadzić przeszukanie w miejscu zamieszkania Marka S. Prokurator zlecił wykonanie postanowienia funkcjonariuszom Policji. Prokurator w uzasadnieniu swego postanowienia wskazał m. in., że przedmiotowe zdjęcia mogą znajdować się w posiadaniu Marka S., który najprawdopodobniej był również ich autorem, a zabezpieczenie zdjęć, aparatu fotograficznego i nośnika ze zdjęciami jest niezbędne dla dalszego toku postępowania. Z postanowieniem tym nie zgodził się pełnomocnik Marka S., który wniósł zażalenie, zaskarżając postanowienie prokuratora rejonowego w całości i zarzucając mu obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na jego treść, tj. art. 219 § 1 k.p.k. poprzez: przeprowadzenie przeszukania miejsca prowadzonej działalności Marka S. w celu zatrzymania wszystkich fotografii z wizerunkiem Beaty P., aparatu fotograficznego, którym wykonano te zdjęcia oraz nośników z ww. zdjęciami, mimo że brak jest jakichkolwiek (tym bardziej uzasadnionych) podstaw do przypuszczenia, iż poszukiwane przedmioty znajdują się w posiadaniu wymienionego. Podnosząc ten zarzut, skarżący pełnomocnik wniósł o stwierdzenie dokonania przeszukania z naruszeniem przepisów prawa.

Jaki sąd jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie prokuratora o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu? Czy fakt, że poszukiwanych rzeczy nie znaleziono, odbiera zaskarżonemu postanowieniu cechy zasadności i legalności, tak jak i samemu przeszukaniu?

2. Jan K. został skazany wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w N. z dnia 20.12.2019 r. za czyn z art. 119 § 1 k.w. na karę 1 miesiąca ograniczenia wolności w postaci pracy społecznie użytecznej. Wyrok uprawomocnił się dnia 24.01.2020 r. Dokumentacja związana z wykonaniem ww. wyroku została przekazana do Sądu Rejonowego w S., właściwego ze względu na miejsce pobytu skazanego. W dniu 13.03.2020 r. doszło do wszczęcia na wniosek kuratora sprawy w przedmiocie zamiany ww. kary na zastępczą karę aresztu. Sprawę skierowano na posiedzenie w przedmiocie przekazania według właściwości i Sąd Rejonowy w S. w swojej sprawie wykonawczej uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w N. – jako właściwemu miejscowo do jej prowadzenia.

Czy decyzja sądu była prawidłowa? Czy na postanowienie o przekazaniu sprawy wykonawczej według właściwości służy zażalenie, a jeśli tak, to komu?

3. Do Sądu Rejonowego w J. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Patryka K. (lat 14), któremu zarzucono, że w dniu 03.10.2019 r., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieletnimi, dokonał uszkodzenia barier ochronnych ze stali nierdzewnej zamontowanych na widowni amfiteatru Centralnego Placu Zabaw, czym spowodował straty w kwocie 2.200 zł na szkodę spółdzielni mieszkaniowej, tj. czyn karalny z art. 288 § 1 k.k. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił ww. czyn karalny i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia, a nadto zobowiązał jego matkę do częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej spółdzielni mieszkaniowej kwoty 700 zł w terminie 3 miesięcy od daty prawomocności postanowienia. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego matki kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Czy sąd rodzinny mógłby zmienić środek wychowawczy, gdyby jego matka nie wywiązała się ze swoich zobowiązań? Czy rodzice nieletniego mogą być obciążeni zwrotem kosztów postępowania na skutek zażalenia lub apelacji prokuratora?

ZESTAW NR 61

1. Prokurator Rejonowy w N. skierował do Sądu Rejonowego w N. wniosek o wydanie wyroku bez przeprowadzania rozprawy przeciwko Edwardowi M., zarzucając mu, że w dniu 30 marca 2021 roku, ok. godziny 11.05, w miejscowości G., kierował motorowerem marki PIAGGIO, w stanie nietrzeźwości, przy stwierdzeniu I badanie - 0,68 mg/l, II badanie - 1,14 mg/l, III badanie - 1,05 mg/l, alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie o sygn. akt VI K 21/03, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. czyn z art. 178a § 4 k.k. Zawiadomienie o posiedzeniu oskarżony odebrał osobiście 22.06.2021 r. Zmarł jednak 27.07.2021 r. Sąd, nie mając informacji o zgonie oskarżonego wydał wyrok zgodny z wnioskiem prokuratora 20.10.2021 r. Apelacja prokuratora od tego wyroku wpłynęła 16.11.2021 r. z podniesieniem zarzutu obrazy prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 kt 5 k.p.k. polegającą na wydaniu wyroku skazującego w sytuacji, gdy postępowania należało umorzyć, albowiem oskarżony zmarł przed datą wydania orzeczenia, co stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Do apelacji prokurator załączył odpis aktu zgonu oskarżonego.

Opisz dalszy tok postępowania.

Czy apelacja prokuratora jest dopuszczalna?

Czy sąd I instancji w takiej sytuacji może sam umorzyć postępowanie zakończone nieprawomocnym wyrokiem?

2. Do Sądu Rejonowego w N. wpłynęło pismo obwinionej Danuty F. o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w sprawie o czyn z art. 66 § 1 pkt 1 k.w. W uzasadnieniu wniosku obwiniona podniosła, że jest w ciężkiej sytuacji materialnej, ma małe dochody i utrzymuje się z renty socjalnej, ma duże opłaty (węgiel, światło, woda, gaz, kanalizacja, śmiecie, opał, podatek, telefon, leki, środki chemiczne), utrzymuje się sama, rodzeństwo żyje swoim życiem, a rodzice już nie żyją. Rozpoznając wniosek obwinionej ustalono, że nie jest ona osobą samotną i pozostaje na utrzymaniu konkubenta, nie posiada nikogo na utrzymaniu.

Oceń zasadność wniosku obwinionej.

Jaką formę przybiera decyzja w przedmiocie rozpoznania jej wniosku?

Czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Monika Z. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 02.06.2021 r. została skazana za czyn z art. 51 § 1 k.w. na karę ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu przez 1 miesiąc nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. W dniu 15.09.2021 r. kurator zawodowy złożył wniosek o orzeczenie kary zastępczej wobec skazanej – wobec stwierdzenia, że uchyla się ona od orzeczonej kary ograniczenia wolności, bo nie stawiała się nawet do kuratora celem określenia miejsca wykonywania kary. Na posiedzeniu wykonawczym skazana zobowiązała się do kontaktu z kuratorem i podjęcia pracy w ramach orzeczonej kary. Okoliczności te nie były znane kuratorowi.

Czy sąd może nie uwzględnić wniosku kuratora?

Czy postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary zastępczej aresztu jest natychmiast wykonalne?

Jaki jest termin do jego zaskarżenia i od kiedy on biegnie?

ZESTAW NR 62

1. W dniu 21.05.2020 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek skazanej Elżbiety H. o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 98/19 tegoż sądu i wyznaczenie jej obrońcy z urzędu (i to konkretnego, wskazanego z imienia i nazwiska) w tej sprawie. W uzasadnieniu wniosku skazana podniosła, że nie stać ją na adwokata z wyboru i po wypadku drogowym nie jest w stanie samodzielnie się bronić. Sąd, postanowieniem z 25.05.2020 r. wniosku skazanej nie uwzględnił. Skazana złożyła na doręczone jej postanowienie zażalenie.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy zażalenie skazanej na odmowę wyznaczenia obrońcy z urzędu w ogóle otrzyma bieg, a jeśli tak, to jaki sąd może takie zażalenie rozpoznać?

Czy na odmowę wyznaczenia obrońcy w takiej sytuacji w ogóle służy zażalenie?

2. W sprawie z oskarżenia prywatnego o czyn z art. 157 § 2 k.k. wpłynął pisemny wniosek dowodowy obrońcy oskarżonego Arkadiusza S. o przeprowadzenie dowodu z zespołu biegłych z zakresu medycyny sądowej, psychiatrii i psychologii – dla wykazania niewiarygodności pokrzywdzonego, a nadto o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań wariograficznych – co do oskarżonego, pokrzywdzonego i świadka Bartłomieja T., dla ustalenia, kto w tej sprawie mówi prawdę. Na rozprawie obrońca oświadczył, że podtrzymuje wniosek dowodowy złożony na piśmie, wnosząc o przeprowadzenie wskazanych dowodów przez sąd. Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o oddalenie obu wniosków obrońcy.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jaką decyzję powinien podjąć sąd?

Zaproponuj rozstrzygnięcie.

3. Do Sądu Rejonowego w Z. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Adama S. (lat 14), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego przez to, że:
- w dniu 17.05.2021 r., bliżej nieokreślonym miejscu, ze skutkiem w Kluczborku, za pośrednictwem sieci Internet, podając się za Marcina Krakowskiego i nie mając zamiaru wywiązania się z umowy sprzedaży towarów, doprowadził Nikołą S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 150 zł, czym działał na szkodę pokrzywdzonej Nikoli S., tj. czyn z art. 286 § 1 k.k.
- Na posiedzeniu niejawnym sąd rodzinny stwierdził, że nieletni dopuścił się popełnienia ww. czynu karalnego, a nadto zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia, a nadto nie obciążył rodziców nieletniej kosztami postępowania przed sądem w I instancji.

Czy sąd rodzinny mógł tak orzec na posiedzeniu niejawnym?

Czy pokrzywdzona może zaskarżyć orzeczenie sądu rodzinnego i domagać się surowszego środka wychowawczego?

Jakie środki odwoławcze tutaj służą i komu?

1. Przed Sądem Rejonowym w N. toczy się sprawa przeciwko Stefanowi B. o czyn z art. 62 § 2 k.k.s. i in. W sprawie został dopuszczony dowód z opinii sądowo-psychiatryczno-psychologicznej. Zgodnie z art. 74 § 2 pkt 2 k.p.k. oskarżony obowiązany jest poddać się badaniom psychologicznym i psychiatrycznym. Oskarżony pomimo prawidłowego wezwania nie stawił się na termin wyznaczonego badania i nie usprawiedliwił nieobecności, nawet jeśli napisał, że „przeprasza za to, że się nie zgłasza na wezwanie”. Sąd zarządził więc zatrzymanie oskarżonego i przymusowe doprowadzenie go za pośrednictwem Policji na jednorazowe badanie psychiatryczne z udziałem biegłego psychologa.

Oceń zaistniałą sytuację.

Czy na postanowienie sądu o zarządzeniu zatrzymania oskarżonego i przymusowym doprowadzeniu na badanie przysługuje zażalenie?

Jeśli tak, to komu i do jakiego sądu?

2. Łukasz W. jest podejrzany m. in. o to, że kierując motocyklem marki Honda, spowodował zagrożenie w ruchu drogowym inne niż kolizja, naruszył zakaz wyprzedzania na skrzyżowaniu i przejściu dla pieszych oraz nie zastosował się do znaku P-4 (linia podwójna ciągła). Są to wykroczenia z art. 86 § 1 k.w., art. 97 k.w. i art. 92 § 1 k.w. Sąd na wniosek Policji zatrzymał Łukaszowi W. prawo jazdy odebrane w dniu zdarzenia.

W jakim terminie sąd powinien zatrzymać prawo jazdy odebrane kierowcy przez Policję?

Czy przekroczenie tego terminu przez sąd może mieć jakieś negatywne skutki prawne dla sądu?

Czy na postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

3. Do Sądu Rejonowego w N. dnia 21 sierpnia 2020 r. wpłynął wniosek byłego już państwa członkowskiego Unii Europejskiej – Wielkiej Brytanii o przyjęcie do wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym wydanego przez Crawley Magistrates Court przeciwko Sylwii P., przy czym czyn wymienionej miał polegać na tym, że w dniu 12.10.2017 r., w Luton, była osobą, w której imieniu zarejestrowano pojazd, mianowicie pojazd silnikowy DU05WJJ, zgodnie z ustawą z 1994 r. o podatku i rejestracji pojazdów, w czasie, kiedy nie spełniał on wymogów ubezpieczenia na podstawie art. 144A ustawy z 1988 r. o ruchu lądowym. Sylwia P. stawiła się na posiedzenie i oświadczyła, że nie sprzeciwia się przyjęciu do wykonania orzeczenia brytyjskiego, o ile sprawa nie jest przedawniona i o ile czyn jej jest w ogóle ścigany w Polsce. Ponadto zauważyła, że Wielka Brytania nie jest już w Unii Europejskiej.

Czy i kiedy sąd polski można odmówić wykonania orzeczenia prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym, wydanego w państwie obcym?

Czy możliwe jest przyjęcie do wykonania orzeczenia wydanego poza obszarem UE?

1. W dniu 20.08.2021 r. do sądu wpłynął akt oskarżenia przeciwko Sławomirowi G. oskarżonemu o czyny z art. 223 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 226 § 1 k.k. Do aktu oskarżenia Prokurator Rejonowy w Nisku załączył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy – na zasadzie art. 335 § 2 k.p.k., przy czym z wniosku tego wynika, że oskarżyciel publiczny domaga się orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W sprawie tej został zastosowany wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, który do chwili wpłynięcia sprawy do sądu nie został uchylony.

Jak powinien postąpić sąd?

Czy na postanowienie o uchyleniu środka zapobiegawczego przed wydaniem wyroku służy prokuratorowi zażalenie?

2. Do Sądu Rejonowego w D. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Aleksandra S. (lat 13), któremu zarzucono popełnienie czynu karalnego z art. 288 § 1 k.k. poprzez to, że w dniu 08.12.2018 r. umyślnie uszkodził poszycie zadaszenia amfiteatru na Centralnym Placu Zabaw, przecinając je maczetą, czym spowodował stratę o wartości 5.904 zł na szkodę Spółdzielni Mieszkaniowej.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni nie tylko popełnił czyn karalny z art. 288 § 1 k.k., ale też wykazuje przejawy demoralizacji poprzez to, że w roku szkolnym, będąc uczniem klasy VII, lekcewał obowiązk szkolne, zaniedbując naukę i wielokrotnie swoim zachowaniem zakłócał prawidłowy tok lekcji. Sąd zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci nadzoru odpowiedzialnego rodziców, a nadto nie obciążył rodziców nieletniego kosztami postępowania, w tym również z tytułu ryczałtu za wykonywany środek wychowawczy.

Czy sąd rodzinny może zmienić środek wychowawczy, gdyby nieletni nadal wykazywał przejawy demoralizacji?

Jeśli tak, jakie czynności sądu musiałyby poprzedzić taką zmianę?

Jakimi środkami dyscyplinującymi sąd dysponuje wobec rodziców nieletniego, którzy nie wywiązują się z odpowiedzialnego nadzoru?

3. Sąd Rejonowy w D., po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29.09.2021 r. sprawy Daniela D. – obwinionego o wykroczenie z art. 84 k.w., na żądanie sędziego Bożeny L. – w przedmiocie wyłączenia sędziego – na podstawie art. 16 § 1 k.p.w. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. wyłączył ww. sędziego od udziału w sprawie przeciwko Danielowi D.

W jakiej formie sąd rozpoznał żądanie sędziego o wyłączenie go od udziału w sprawie?

Czy podjęta decyzja wymaga uzasadnienia i czy jest zaskarżalna, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

1. W dniu 19 kwietnia 2021 r. do Sądu Rejonowego w N. wpłynęły z Prokuratury Rejonowej w S. akta sprawy Prokuratury Rejonowej w S. wraz z wnioskiem prokuratora o przesłuchanie przez Sąd Rejonowy w N. – na podstawie art. 185a § 1 i 2 k.p.k. – pokrzywdzonej małoletniej Laury O. (w obecności matki i biegłego psychologa). Prokurator w swoim wniosku nie wskazał, dlaczego i na jakiej podstawie do rozpoznania tego wniosku jest właściwy Sąd Rejonowy w N. W sądzie sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą II Kp 66/21. Zarządzeniem z dnia 20.04.2021 r. sprawa została skierowana na posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej i miejscowej.
Czy posiedzenie w przedmiocie zbadania właściwości funkcjonalnej i miejscowej jest jawne czy też – odbywa się z wyłączeniem jawności?
Który sąd jest właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji w sytuacji, gdy w grę wchodzi przesłuchanie małoletniego świadka w trybie art. 185a § 2 k.p.k. – w postępowaniu przygotowawczym?
2. Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z 11.06.2021 r. uznał oskarżonego Łukasza L. za winnego popełnienia zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za to wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 90 zł.
Wskaż wszystkie przepisy, które będą stanowiły podstawę wymiaru kary.
Czy ich umieszczenie w sentencji wyroku jest konieczne, a jeśli tak, to dlaczego?
3. Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 02.01.2019 r. Paweł C. został skazany na karę łączną 9 lat pozbawienia wolności za czyny z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 178a § 1 k.k. Kara nie została wykonana, a skazany nie korzystał z jej odroczenia, ale 30.05.2019 r. obrońca skazanego złożył wniosek o odroczenie skazanemu wykonania ww. kary. W uzasadnieniu podał, iż: natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla skazanego zbyt ciężkie skutki; skazany jest zatrudniony w przedsiębiorstwie z siedzibą w Warszawie jako monter instalacji fotowoltaicznych, na podstawie umowy na czas nieokreślony; skazany ma zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek także u osób fizycznych i je spłaca; w nieodległym czasie planowany jest ślub siostry skazanego, na którym chciałby być; skazany kontynuuje leczenie psychiatryczne z powodu objawów depresyjnych.
Czy wniosek obrońcy jest zasadny?
Kiedy sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności i na jaki okres?
Czy uczestnictwo w ważnych wydarzeniach rodzinnych (np. ślub, pogrzeb) jest możliwe podczas odbywania kary pozbawienia wolności? Kto o tym decyduje?

ZESTAW NR 66

1. Do Sądu Rejonowego w N. została przekazana prośba skazanego Krzysztofa P. o ulaskawienie, skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. Sąd ten wydał opinię negatywną w kwestii ulaskawienia, ale ustalił, że w sprawie orzekł Sąd Okręgowy w T. jako sąd II instancji.
Jakie postanowienie w przedmiocie ulaskawienia wydaje sąd I instancji, gdy orzekł również sąd II instancji?
Czy opinia negatywna w kwestii ulaskawienia jest dostępna dla stron?
Jak potoczy się postępowanie, gdy sąd II instancji wyda opinię pozytywną?
2. W dniu 05.05.2020 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek o ukaranie przeciwko Iwonie M., obwinionej o czyn art. 92a k.w. w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (nie zastosowanie się do ograniczenia prędkości w obszarze zabudowanym). Do wszczęcia postępowania w sprawie niniejszej doszło w dniu 05.05.2020 r. poprzez wydanie stosowanego zarządzenia. Jak wynikało jednak z odpisu skróconego aktu zgonu, pozyskanego w dniu 20.05.2020 r., obwiniona zmarła w dniu 27.03.2020 r.
Jaki wpływ na postępowanie ma zgon obwinionego? Jaką decyzję należy podjąć i w jakiej formie?
Gdyby do ujawnienia zgonu obwinionego doszło po rozpoczęciu przewodu sądowego, to w jakiej formie postępowanie się kończy?
3. Do Sądu Rejonowego w L. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Mateusza C. (lat 16), któremu zarzucono, że w dniu 15.02.2019 r., w sklepie „Biedronka” dokonał kradzieży 7 sztuk pampersów marki Dada Pantsy o wartości 17,99 zł, na szkodę Jeronimo Martins Polska S.A., tj. czyn karalny z art. 119 § 1 k.w.
Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni popełnił czyn karalny w sposób wyżej opisany i zastosował wobec niego środek wychowawczy w postaci upomnienia.
Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.
Czy sąd rodzinny musi zawiadomić prokuratora o rozprawie?
Czy sąd może zobowiązać nieletniego lub jego rodziców do zwrotu równowartości ukradzionego mienia?
Komu przysługuje prawo do odwołania się od orzeczenia sądu i jaki to jest środek?
Który wydział sądu okręgowego go rozpoznaje?

ZESTAW NR 67

1. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 16.03.2012 r., Wiktor C. został zwolniony od kosztów sądowych, a wydatkami obciążono Skarb Państwa. Postanowieniem z dnia 19.05.2016 r. Sąd Rejonowy w B. zarządził wobec skazanego wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy – warunkowo zawieszanej, a orzeczonej ww. wyrokiem. W postanowieniu tym nie ustalono żadnych kosztów postępowania, ani nie rozstrzygnięto, kto ma je ponosić. Po ujęciu skazanego na terenie Szwecji i sprowadzeniu go do kraju, okazało się, że Komenda Główna Policji poniosła koszty konwoju skazanego ze Sztokholmu do Warszawy w dniu 06.09.2021 r. w kwocie 3.029 zł. Doszło więc do sytuacji, w której nie obciążono skazanego kosztami konwojowania na trasie Sztokholm-Warszawa, gdyż w dacie orzekania w postępowaniu wykonawczym nie było informacji dotyczącej wysokości poniesionych kosztów z tego tytułu, a nawet koszty takie wtedy jeszcze nie powstały. W dniu 24.11.2021 r. do Sądu Rejonowego w B. wpłynęła informacja dotycząca obliczenia kosztów za konwojowanie Wiktora C. ze Sztokholmu do Warszawy, co skutkowało koniecznością rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego.

Czy w zaistniałej sytuacji procesowej było możliwe obciążenie skazanego kosztami konwoju ze Szwecji? Czy na postanowienie w przedmiocie kosztów służy zażalenie, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

2. Na rozprawie w sprawie o czyn z art. 86 § 1 k.w. sąd rejonowy postanowił na podstawie art. 49 § 1 k.p.w. nałożyć na świadka Mateusza M. karę porządkową w kwocie 500 zł za niestawiennictwo bez usprawiedliwienia na rozprawie – mimo prawidłowo doręzonego mu wezwania.

Czy postanowienie jest zaskarżalne, a jeśli tak, to do jakiego sądu?

W jaki sposób i którą decyzję w przedmiocie nałożenia kary porządkowej ukarany świadek może zaskarżyć w postępowaniu wykroczeniowym?

3. Wyrokiem z dnia 24.04.2019 r. Sąd Rejonowy w T. wymierzył skazanej Jolancie S. karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 3 lat. W wyroku skazana została zobowiązana do powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Po jakimś czasie kurator zawodowy złożył wniosek o oddanie skazanej pod dozór kuratora sądowego, wskazując, że skazana nie respektuje orzeczenia sądu i nadużywa alkoholu, a że takich sytuacji nie można tolerować, to skazana powinna podlegać wzmożonej kontroli w okresie próby.

Czy oddanie skazanej pod dozór kuratora sądowego w okresie próby jest możliwe?

Co jest główną przesłanką podejmowania decyzji w tym zakresie?

Czy postanowienie może być wydane na posiedzeniu bez udziału stron?

Czy jest ono zaskarżalne?

ZESTAW NR 68

1. Prokurator Rejonowy wnioskiem z dnia 5 kwietnia 2019 r. wystąpił o przesłuchanie przez sąd małoletniego pokrzywdzonego Pawła K. (ur. 15.11.2003 r.) w charakterze świadka – do sprawy fizycznego i psychicznego znęcania się Dariusza K. nad małoletnimi dziećmi. Z uzasadnienia wniosku wynikało, że wprawdzie małoletni Paweł K. ukończył już 15 lat, ale zachodzi uzasadniona obawa, iż przesłuchanie go w innych warunkach (niż przez sąd) mogłoby wywrzeć negatywny wpływ na jego stan psychiczny. Sąd nie uwzględnił wniosku prokuratora o przesłuchanie przez sąd małoletniego pokrzywdzonego.

Oceń zaistniałą sytuację.

Co jest warunkiem wdrożenia takiego trybu przesłuchania przez sąd małoletniego pokrzywdzonego?

Czy na postanowienie sądu przysługuje zażalenie?

2. Na rozprawie w sprawie o czyn z art. 107 k.w. Sąd Rejonowy w L. postanowił na podstawie art. 49 § 1 k.p.w. nałożyć na świadka Roberta G. karę porządkową w kwocie 1.000 zł za niestawiennictwo bez usprawiedliwienia na rozprawie – mimo prawidłowo doręczonego mu wezwania (wezwanie odebrała konkubina świadka).

Oceń zasadność nałożenia kary na świadka.

Czy na wskazane postanowienie przysługuje świadkowi zażalenie?

Kiedy można lub należy nałożyć karę uchylić?

Jaki charakter ma termin dla usprawiedliwienia przez świadka niestawiennictwa?

3. Do Sądu Rejonowego w P. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Kamila L. (lat 16), któremu zarzucono, że w dniu 14 listopada 2019 r., na terenie szkoły średniej, dwukrotnie zaatakował Jana B., przez co spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na okres poniżej 7 dni, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo doznania średniego uszczerbku na zdrowiu, tj. czyn karalny z art. 157 § 2 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny umorzył wobec nieletniego postępowanie. Ponadto sąd odstąpił od obciążania nieletniego i jego rodziców kosztami postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Oceń zaistniałą sytuację. Kiedy sąd rodzinny nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w całości lub części?

Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu?

Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy rodzice poszkodowanego dziecka mogą kwestionować umorzenie postępowania sprawcy pobicia ich dziecka?

Czy nieletni lub jego rodzice mogą być obciążeni kosztami postępowania w razie jego umorzenia?

ZESTAW NR 69

1. Prokurator Rejonowy w M. złożył w dniu 14.06.2021 r. wniosek do sądu rejonowego o przesłuchanie w trybie art. 185b § 1 k.p.k. świadka Klaudii K. w wieku 14 lat. Przewodniczący Wydziału Karnego zarządzeniem z dnia 06.07.2021 r., z uwagi na ukończenie przez świadka wieku 15 lat (co nastąpiło w dniu 20.06.2021 r.) – zarządził odstąpienie od wyznaczania terminu przesłuchania świadka w Niebieskim Pokoju miejscowego sądu z udziałem biegłego psychologa i zwrócenie sprawy prokuratorowi celem podjęcia stosownych czynności we własnym zakresie.

Oceń zaistniałą sytuację. Czy zakończenie sprawy zarządzeniem było prawidłowe? Jeśli nie, czy prokurator może domagać się rozstrzygnięcia jej postanowieniem?

Czy prokurator może ponowić swój wniosek?

Co jest warunkiem wdrożenia takiego trybu przesłuchania, gdy świadek w chwili przesłuchania ukończył już 15 lat?

2. Do Sądu Rejonowego w T. wpłynął wniosek o ukaranie przeciwko Kazimierzowi S., obwinionemu o to, że w dniu 29 stycznia 2021 r., telefonicznie wprowadził w błąd dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w T., przekazując fałszywą informację o dokonanym zniszczeniu budynku mieszkalnego na jego szkodę przez sąsiada, czym wywołał niepotrzebną czynność funkcjonariuszy z Posterunku Policji w J., tj. o czyn z art. 66 § 2 k.w. Z uzyskanej przez sąd opinii sądowno-psychiatrycznej wynika, że u obwinionego stwierdzono chorobę psychiczną w postaci uporczywych zaburzeń urojeniowych. Biegły psychiatra uznał, że obwiniony miał zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu w czasie popełniania wykroczenia i zdolność pokierowania swoim postępowaniem – w myśl warunków z art. 17 § 1 k.w.

Oceń zaistniałą sytuację. Jak będzie wyglądało dalsze postępowanie?

3. Sąd Rejonowy w C. skazał Patryka M. za czyn z art. 288 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Skazanego skierowano do wykonywania kary ograniczenia wolności w miejscowym MZK. Z akt wykonawczych wynikało, że skazany przepracował łącznie 96 godzin przez okres 4 miesięcy, co stanowi ponad połowę wymiaru pracy związanego z orzeczoną karą. Skazany złożył wniosek o zwolnienie z odbywania reszty kary ograniczenia wolności, powołując się na potrzebę wykonywania dorywczej pracy zarobkowej, w której ma dużo zleceń i trudności z uzyskaniem czasu wolnego. Sąd uwzględnił wniosek skazanego, uznając, że ze względu na osiągnięte cele kary należy zwolnić skazanego z reszty kary.

Czy zwolnienie z reszty kary ograniczenia wolności było w opisanym przypadku dopuszczalne?

Czy postanowienie w tym zakresie jest zaskarżalne?

Czy postanowienie może zapaść na posiedzeniu bez udziału stron?

ZESTAW NR 70

1. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Dariusza N. (lat 15), który w dniu 13.11.2020 r., na terenie szkoły podstawowej miał dwukrotnie zaatakować Bartosza W., przez co spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k. Postanowieniem z dnia 03.02.2021 r. wydanym na podstawie art. 21 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich wszczęto postępowanie wobec nieletniego Dariusza N. o popełnienie ww. czynu karalnego. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny ustalił jednak, że obrażenia Bartosza W. spowodował inny uczeń niż Dariusz N.

Jaką decyzję podejmie sąd rodzinny?

Czy nieletni lub jego rodzice mogą być w takiej sytuacji obciążeni kosztami postępowania?

2. Sąd Rejonowy w B., wyrokiem nakazowym z dnia 3 listopada 2021 r. skazał obwinionego Mieczysława S. za wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. Odpis wyroku został doręczony obwinionemu w dniu 10 listopada 2021 r. z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu. W dniu 18 listopada 2021 r. obwiniony złożył sprzeciw od ww. wyroku nakazowego.

Oceń zaistniałą sytuację.

Jaki będzie dalszy tok postępowania?

3. Do Sądu Rejonowego w Z. wpłynęły materiały dotyczące nieletniego Huberta T. (lat 14), któremu zarzucono, że w nocy 2/3 czerwca 2020 r., po uprzednim wybiciu szyby w nieczynnym budynku usługowym wszedł do środka, gdzie dokonał zniszczenia 4 sztuk świetlówek typu „neonówka”, a następnie z wnętrza tego budynku zabrał w celu przywłaszczenia łopatę o wartości 50 zł oraz kilof z drewnianą rękojeścią o wartości 50 zł, a ponadto zniszczył dwie stalowe rury spustowe, znajdujące się na zewnątrz budynku, czym spowodował straty o łącznej wartości 1.650 zł na szkodę Wiesława D. tj. czyn karalny z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd rodzinny stwierdził, że nieletni nie popełnił ww. czynu karalnego i umorzył wobec niego postępowanie. Ponadto sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz matki nieletniego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, a kosztami postępowania obciążył Skarbu Państwa.

Czy umorzenie było słuszne, skoro sąd stwierdził, że nieletni nie popełnił czynu karalnego?

Kiedy sąd rodzinny nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w całości lub części?

Czy takie postanowienie sąd komuś doręcza, a jeśli tak, to komu?

Kto może się odwołać od takiego orzeczenia, a zwłaszcza czy poszkodowany może kwestionować umorzenie postępowania wobec sprawcy włamania i zniszczenia mienia?